



EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0137/2013

28.3.2013

SPRÁVA

o programe pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky
(2012/2234(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajkyňa: Ria Oomen-Ruijten

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko (*): Thomas Mann, Výbor
pre hospodárske a menové veci

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	18
STANOVISKO VÝBORU PRE HOSPODÁRSKE A MENOVÉ VECI	23
STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA.....	33
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ	38
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	45

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o programe pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky

(2012/2234(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. júla 2010 s názvom Zelená kniha – snaha o primerané, trvalo udržateľné a bezpečné európske dôchodkové systémy [COM(2010)0365] a na svoje uznesenie z 3. februára 2011 na túto tému¹,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. februára 2012 s názvom Biela kniha – Program pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky [COM(2012)0055],
- so zreteľom na správu Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru o oznámení Komisie zo 16. februára 2012 s názvom Biela kniha – Program pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky²,
- so zreteľom na správu, ktorú vypracovalo Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie spoločne s Výborom pre sociálnu ochranu s názvom Primeranosť dôchodkov v Európskej únii v období 2010 – 2050 (správa o primeranosti za rok 2012),
- so zreteľom na spoločnú správu z roku 2012, ktorú vypracovalo Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre hospodárske a finančné záležitosti spolu s Výborom pre hospodársku politiku o starnutí obyvateľstva: hospodárske a rozpočtové projekcie pre 27 členských štátov EÚ (2010 – 2060)]³,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. novembra 2011 s názvom Ročný prieskum rastu 2012 [COM(2011)0815] a na svoje uznesenie z 31. januára 2012 na túto tému⁴,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2010/707/EÚ z 21. októbra 2010 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. októbra 2008 o podpore sociálneho začlenenia a boji proti chudobe, najmä chudobe detí, v Európskej únii⁶,
- so zreteľom na Vyhlásenie Rady zo 7. decembra 2012 o Európskom roku aktívneho

¹ Prijaté texty, P7_TA(2011)0058.

² EHSV/SOC/457, 12. júla 2012.

³ ISBN 978-92-79-22850-6.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2012)0047.

⁵ Ú. v. EÚ L 308, 24.11.2010, s. 46.

⁶ Ú. v. EÚ C 9E, 15.1.2010, s. 11.

starnutia a solidarity medzi generáciami (2012): ďalší postup (SOC 992/SAN 322),

- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a na stanoviská Výboru pre hospodárske a menové veci, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A7-0137/2013),
- A. keďže názory Parlamentu týkajúce sa zelenej knihy Komisie z roku 2010 o snahe o primerané, trvalo udržateľné a bezpečné dôchodky boli vyjadrené v jeho uznesení z 3. februára 2011;
- B. keďže najhoršia finančná a hospodárska kríza za posledné desaťročia sa zmenila na akútnu krízu štátneho dlhu a sociálnu krízu, ktoré vážne zasiahli dôchodkové príjmy miliónov občanov EÚ; keďže táto kríza ukázala, že európske ekonomiky sú vzájomne prepojené a už žiadna krajina nedokáže samostatne zaručiť primeranosť, bezpečnosť a udržateľnosť svojich systémov sociálnej ochrany;
- C. keďže dôchodky sú pre starších Európanov hlavným zdrojom príjmov a ich cieľom je zabezpečiť im dôstojnú životnú úroveň a umožniť im finančnú nezávislosť; keďže však približne 22 % žien nad 75 rokov žije v Európskej únii pod hranicou chudoby, čím sú vystavené riziku sociálneho vylúčenia, a keďže ženy tvoria väčšinu obyvateľstva vo veku nad 75 rokov;
- D. keďže prví príslušníci generácie tzv. baby boomu dosiahli vek odchodu do dôchodku, čo znamená, že táto demografická výzva už nie je budúcim scenárom, ale realitou súčasnosti, a keďže počet ľudí vo veku nad 60 rokov sa každým rokom zvyšuje o viac ako 2 milióny;
- E. keďže dlhodobé demografické trendy a trendy v oblasti produktivity i bez ohľadu na hospodársku krízu poukazujú na taký hospodársky scenár vo väčšine členských štátov EÚ, ktorý sa vyznačuje nízkym rastom a mierou hospodárskeho rastu na úrovni výrazne nižšej, ako boli úrovne dosiahnuté v predchádzajúcich desaťročiach;
- F. keďže v marci 2001 Európska rada už schválila trojzložkovú štokholmskú stratégiu zameranú na: znižovanie verejného dlhu rýchlym tempom, zvyšovanie miery zamestnanosti a úrovni produktivity, ako aj na reformovanie systémov dôchodkového zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti;
- G. keďže v dôsledku negatívneho vplyvu hospodárskej a finančnej krízy v Európe na mzdy a zamestnanie sa zvýši budúce riziko chudoby v starobe;
- H. keďže rastúca nezamestnanosť a neuspokojivé výnosy finančných trhov oslabili tak priebežne financované dôchodkové systémy, ako aj kapitalizačné systémy;
- I. keďže Európsky hospodársky a sociálny výbor odporúča zdvihnúť minimálne úrovne dôchodkov v záujme zabezpečenia dôchodkových príjmov nad hranicou chudoby;
- J. keďže dôchodkové systémy sú kľúčovým prvkom európskych sociálnych modelov, ktorých základným a kategorickým cieľom je zabezpečiť ľuďom v starobe primeranú

životnú úroveň; keďže dôchodkové zabezpečenie ostáva v kompetencii členského štátu;

- K. keďže udržateľnosť dôchodkovej politiky prekračuje hranice fiškálnych úvah; keďže pri zabezpečovaní udržateľnosti hrajú významnú úlohu aj podiel súkromného sporenia, miera zamestnanosti a predpokladaný demografický vývoj;
- L. keďže v rámci diskusie, ktorá v súčasnosti prebieha v Európe, sú systémy dôchodkového zabezpečenia príliš často vnímané iba ako bremeno zaťažujúce verejné financie namiesto toho, aby sa považovali za základný nástroj boja proti chudobe v starobe umožňujúce prerozdelenie prostriedkov počas života jednotlivcov a v rámci spoločnosti;
- M. keďže dôchodcovia predstavujú obzvlášť dôležitú skupinu spotrebiteľov a výkyvy v ich spotrebiteľskom správaní výrazne ovplyvňujú reálne hospodárstvo;
- N. keďže v mnohých krajinách EÚ miera pôrodnosti ostáva nízka, čo povedie k poklesu počtu ľudí v produktívnom veku v budúcnosti;
- O. keďže podľa OECD je mobilita medzi členskými štátmi nízka a iba 3 % občanov EÚ v produktívnom veku žijú v inom štáte EÚ¹;
- P. keďže štúdia o aktuálnej situácii osamelo žijúcich žien², ktorú dal vypracovať Výbor Európskeho parlamentu pre práva žien a rodovú rovnosť poukazuje na skryté riziká niektorých existujúcich podmienok dôchodkového zabezpečenia, ktoré môžu ešte prehĺbiť rodovú nerovnosť, najmä v prípade osamelo žijúcich žien;
- Q. keďže pracovný dokument OECD č. 116 týkajúci sa sociálnych otázok, zamestnanosti a migrácie s názvom *Varenie, opatrovníctvo a dobrovoľnícka práca: neplatené zamestnanie na celom svete*³ odhaľuje význam neplatenej práce, ktorá doposiaľ nie je vo vnútroštátnych systémoch dôchodkového zabezpečenia uznaná;
- R. keďže v EÚ dosahuje miera zamestnanosti osôb vo veku 55 – 64 rokov iba 47,4 %, pričom u žien tejto vekovej kategórie je to len 40,2 %; keďže v niektorých krajinách EÚ sú len 2 % všetkých voľných pracovných pozícií obsadzovaných osobami vo veku 55 rokov a staršími; keďže takéto nízke miery zamestnanosti spôsobujú rozdiely v dôchodkoch v rámci tej istej generácie medzi mužmi a ženami, ako aj medzi generáciami vôbec, čo vedie k výraznej nerovnováhe medzi generáciami, pokiaľ ide o finančné zdroje;
- S. keďže dôchodkové systémy sa v rámci jednotlivých členských štátov a medzi nimi výrazne odlišujú, napr. v súvislosti s rozsahom financovania, mierou účasti vlády, so štruktúrou riadenia, s typom nároku, efektívnosťou nákladov, mierou kolektívnosti a solidarity, a preto spoločná typológia EÚ nie je k dispozícii;

¹ OECD (2012), *Mobilita a migrácia v Európe*, s. 63. V: *Ekonomické prehľady OECD: Európska únia 2012*, OECD Publishing.

² <http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=79590>.

³ Miranda, V., *Varenie, opatrovníctvo a dobrovoľná práca: Neplatené zamestnanie na celom svete*, pracovné dokumenty OECD týkajúce sa sociálnych otázok, zamestnanosti a migrácie, č. 116, OECD Publishing (2011).

Úvod

1. poznamenáva, že vnútroštátne rozpočty sú pod veľkým tlakom a zníženie dôchodkových dávok v mnohých členských štátoch je dôsledkom vážneho vyhrotenia finančnej a hospodárskej krízy; vyjadruje hlboké poľutovanie nad rozsiahlymi škrtmi v členských štátoch najviac postihnutých krízou, ktoré mnohých dôchodcov uvrhli do chudoby alebo v dôsledku ktorých im hrozí chudoba;
2. zdôrazňuje potrebu, aby EÚ a členské štáty posúdili súčasnú a budúcu udržateľnosť a primeranosť dôchodkových systémov a stanovili najlepšie postupy a politické stratégie, ktoré môžu viesť k najspoľahlivejšiemu a nákladovo najefektívnejšiemu spôsobu zabezpečovania dôchodkov v rámci členských štátov;
3. zdôrazňuje, že pravdepodobne nastane hospodársky scenár s dlhodobou nízkym rastom, v dôsledku ktorého by väčšina členských štátov musela konsolidovať svoje rozpočty a zreformovať svoje ekonomiky pri prijímaní úsporných opatrení, čo by si vyžiadalo riadne hospodárenie s verejnými financiami; súhlasí s názorom vyjadreným v bielej knihe Komisie, že okrem prioritného zabezpečenia všeobecných, verejných dôchodkov treba vytvoriť kapitalizačné, doplnkové zamestnanecké dôchodky, ktoré aspoň zaručia dôstojnú životnú úroveň pre všetkých ľudí v staršom veku;
4. zdôrazňuje, že prvý pilier, t. j. verejné dôchodkové systémy, zostáva pre dôchodcov najdôležitejším zdrojom príjmu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia sa v bielej knihe náležitým spôsobom nezaobrá významom všeobecných systémov prvého piliera, ktoré aspoň chránia pred chudobou; vyzýva členské štáty, aby – v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 zameranými na zvyšovanie zamestnanosti a potieranie chudoby – pokračovali vo vytváraní aktívnejších a inkluzívnejších stratégií trhu práce v záujme zníženia pomeru ekonomickej závislosti neaktívnych osôb od osôb, ktoré pracujú; vyzýva sociálnych partnerov a členské štáty, aby tieto reformy spojili s neustálym zlepšovaním pracovných podmienok a s realizáciou programov celoživotného vzdelávania, ktoré umožňujú zdravší a dlhší pracovný život až do zákonom stanoveného veku odchodu do dôchodku, čím sa zvýši počet ľudí, ktorí platia dôchodkové príspevky, a zabráni sa tiež zvyšovaniu verejných výdavkov na dôchodky, ktoré ohrozujú udržateľnosť verejných financií; vyzýva členské štáty, aby uskutočnili reformy svojich systémov prvého piliera tak, aby sa zohľadnil aj počet odpracovaných rokov;
5. vyzýva členské štáty, aby dôkladne posúdili potrebu uskutočniť reformy svojich systémov prvého piliera s prihliadnutím na meniacu sa priemernú dĺžku života – a na meniacu sa pomer medzi dôchodcami, nezamestnanými a ekonomicky aktívnymi osobami – s cieľom zaručiť tak ľuďom v staršom veku, najmä osobám patriacim k zraniteľným skupinám, dôstojnú životnú úroveň a hospodársku nezávislosť;
6. poznamenáva, že finančná a hospodárska kríza a výzvy spojené so starnutím obyvateľstva odhalili zraniteľnosť kapitalizačných aj priebežne financovaných dôchodkových systémov; odporúča viacpilierový prístup k dôchodkom pozostávajúci z kombinácie:
 - i. všeobecného, priebežne financovaného, verejného dôchodku;
 - ii. kapitalizačného, zamestnaneckého, doplnkového dôchodku, vyplývajúceho

z kolektívnych zmlúv na vnútroštátnej a odvetvovej úrovni či na úrovni spoločnosti alebo vyplývajúceho z vnútroštátnych právnych predpisov, ktorý je prístupný všetkým príslušným pracovníkom;

zdôrazňuje, že samotný prvý pilier alebo v kombinácii s dôchodkom v rámci druhého piliera (v závislosti od vnútroštátnych inštitucionálnych dohôd alebo právnych predpisov) by mal vytvoriť dôstojný náhradný príjem na základe predchádzajúcej mzdy pracovníkov, ktorý by mal dopĺňať podľa možnosti:

iii. individuálny dôchodok v rámci tretieho piliera na základe súkromného sporenia a spojený so spravodlivými stimulmi, ktoré sa zameriavajú na pracovníkov s nízkym príjmom, samostatne zárobkovo činné osoby a osoby, ktoré nemajú odpracované roky, pokiaľ ide o ich dôchodkový systém súvisiaci so zamestnaním;

vyzýva členské štáty, aby zvážili zavedenie alebo zachovanie takýchto alebo porovnateľných finančne a sociálne udržateľných systémov, pokiaľ ešte neexistujú; vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby každá existujúca alebo budúca právna úprava v oblasti dôchodkov podporovala a plne rešpektovala tento prístup;

7. uznáva potenciál poskytovateľov zamestnaneckého a individuálneho dôchodkového zabezpečenia, pretože sú významnými a spoľahlivými dlhodobými investormi v hospodárstve EÚ; zdôrazňuje ich očakávaní príspevok na plnení hlavných cieľov stratégie Európa 2020, pokiaľ ide o dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu, väčšieho počtu kvalitnejších pracovných miest, ako aj o vytvorenie sociálne inkluzívnejších spoločností; víta v tejto súvislosti pripravovanú iniciatívu Komisiu vypracovať zelenú knihu o dlhodobých investíciách; naliehavo vyzýva Komisiu, aby neohrozovala investičný potenciál dôchodkových fondov a iných poskytovateľov dôchodkov a rešpektovala ich rozličné špecifiká pri zavádzaní alebo zmene právnej úpravy EÚ, najmä pri preskúvaní smernice o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia a dohľade nad nimi;
8. vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila kumulatívne účinky právnych predpisov v oblasti finančného trhu – napríklad nariadenia o infraštruktúre európskych trhov (EMIR), smernice o trhoch s finančnými nástrojmi (MiFID) a revidovanej smernice o kapitálových požiadavkách (CRD IV) – na dôchodkové fondy druhého piliera a ich schopnosť investovať do reálneho hospodárstva a aby o tom podala správu vo svojej pripravovanej zelenej knihe o dlhodobých investíciách;
9. pripomína Lisabonskú stratégiu na roky 2000 – 2010, v súvislosti s ktorou Komisia a členské štáty počas desaťročia viedli dôkladné diskusie o štrukturálnych reformách so zreteľom na makroekonomickú a mikroekonomickú politiku a politiku zamestnanosti, ktorých výsledkom sú odporúčania pre jednotlivé členské štáty vychádzajúce zo zmluvy, z ktorých mnohé priamo či nepriamo súvisia so zabezpečením primeraných a udržateľných dôchodkov; vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným vykonávaním týchto odporúčaní, ktoré by mohli vo významnej miere zmierniť dosah krízy;
10. víta komplexné a vysokokvalitné publikácie s názvom Správa o starnutí obyvateľstva

za rok 2012¹ a Správa o primeranosti za rok 2012², v ktorých sa skúmajú dlhodobá primeranosť a udržateľnosť dôchodkových systémov vo všetkých členských štátoch; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že aspekty primeranosti a udržateľnosti dôchodkov sa rozoberajú v dvoch samostatných správach vysoko odborného charakteru; naliehavo žiada Komisiu a Radu, aby vydali ucelené a výstižné laické zhrnutie pre občanov EÚ, na základe ktorého budú môcť posúdiť výzvy, s ktorými stojí ich vnútroštátny dôchodkový systém v porovnaní s inými krajinami EÚ;

11. vyzdvihuje význam používania jednotnej metodiky na výpočet dlhobovej udržateľnosti verejných financií a podielu záväzkov súvisiacich s dôchodkovým zabezpečením na nich;
12. zastáva názor, že rozhodujúci význam z hľadiska nájdenia efektívneho riešenia problematiky dôchodkov s prihliadnutím na potrebu zvýšiť vo väčšine členských štátov počet odpracovaných rokov a zlepšiť pracovné podmienky a možnosti celoživotného vzdelávania tak, aby ľudia mohli pracovať až do dosiahnutia zákonného dôchodkového veku a aj dlhšie, ak budú chcieť, má konsenzus medzi vládami, zamestnávateľmi a odborovými združeniami;
13. navrhuje, aby sa so zástupcami všetkých vekových skupín vrátane mladých a starších osôb, ktoré osobitne pociťujú účinok reforiem, viedli náležité konzultácie o akejkoľvek dôchodkovej reforme, aby sa tak zabezpečili vyvážené a spravodlivé výsledky a v maximálnej miere sa zachoval konsenzus medzi generáciami;
14. víta hlavnú myšlienku bielej knihy, z ktorej vyplýva, že dôraz sa kladie na zaistenie rovnováhy medzi časom stráveným v práci a na dôchodku, na vytvorenie doplnkového zamestnaneckého a súkromného dôchodkového sporenia a zlepšenie nástrojov EÚ na monitorovanie dôchodkov, pričom sa zdôrazňuje význam zlepšenia dôchodkovej gramotnosti;

Zvýšenie miery zamestnanosti a dosiahnutie rovnováhy medzi časom stráveným v práci a na dôchodku

15. zdôrazňuje, že realizácia štrukturálnych reforiem, ktorých cieľom je zvýšiť mieru zamestnanosti a umožniť, aby ľudia pracovali až do zákonom stanoveného dôchodkového veku, čím sa zníži miera ekonomickej závislosti, má zásadný význam z hľadiska vytvárania príjmov z daní a sociálnych a dôchodkových príspevkov, ktoré sú potrebné na konsolidáciu rozpočtov členských štátov a na financovanie primeraných, bezpečných a udržateľných dôchodkových systémov; zdôrazňuje, že tieto reformy sa musia vykonať transparentným spôsobom, ktorý umožní ľuďom včas predvídať aké účinky, ktoré so sebou môžu priniesť tieto reformy; upozorňuje na riziko, že nezamestnanosť, nízke mzdy, práva na čiastočný úväzok a netypické zamestnávanie môžu vyústiť iba do čiastočných dôchodkových nárokov, čo prispieva k chudobe v starobe;

¹ Európska komisia, *Správa o starnutí obyvateľstva za rok 2012: hospodárske a rozpočtové projekcie pre 27 členských štátov EÚ (2010 – 2060)*, Brusel, máj 2011.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf.

² Primeranosť dôchodkov v Európskej únii v období 2010 – 2050, správa vypracovaná Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie spoločne s Výborom pre sociálnu ochranu, 23. máj 2012,

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7105&type=2&furtherPubs=yes>.

16. vyzýva členské štáty, aby: v oblasti politiky pracovného trhu prijali komplexné a aktívne opatrenia; prijali nevyhnutné opatrenia na boj proti čiernej práci a daňovým únikom a únikom príspevkov, ako aj na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže; vyčlenili finančné prostriedky na pokrytie rastúcich verejných výdavkov na obyvateľstvo odchádzajúce do dôchodku a podporovali dobrú zamestnanosť okrem iného poskytovaním komplexného poradenstva a podporou uchádzačov o prácu a začlenením obzvlášť zraniteľných skupín na trh práce;
17. berie na vedomie, že Komisia v ročnom prieskume rastu na rok 2013 poukázala na nevyhnutnosť reformy dôchodkových systémov; upozorňuje však na to, že v mnohých členských štátoch by sa malo uprednostniť prispôbenie skutočného dôchodkového veku zákonom stanovenému dôchodkovému veku;
18. víza záväzky prijaté členskými štátmi v záujme zabezpečenia primeraných a udržateľných dôchodkových systémov ako súčasť odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktoré v roku 2012 prijala Rada v rámci európskeho semestra;
19. poznamenáva, že v Európskej únii je v súčasnosti vyše 17 % osôb vo veku 65 a viac rokov a podľa prognóz Eurostatu sa ich počet do roku 2060 zvýši na 30 %;
20. upozorňuje na zrýchlenie tlaku demografického vývoja na vnútroštátne rozpočty a dôchodkové systémy v súčasnej situácii, keď do dôchodku odchádzajú prví príslušníci generácie tzv. baby boomu; berie na vedomie rozdielny pokrok a úroveň ambícií v jednotlivých členských štátoch pri zostavovaní a vykonávaní štrukturálnych reforiem zameraných na zvýšenie zamestnanosti, postupné rušenie systémov predčasného odchodu do dôchodku a pri posudzovaní, na úrovni členských štátov a spolu so sociálnymi partnermi, potreby zaistiť udržateľnosť zákonom stanoveného a skutočného veku odchodu do dôchodku vzhľadom na zvyšovanie priemernej dĺžky života; zdôrazňuje, že členské štáty, ktoré nevykonajú postupné reformy teraz, sa neskôr môžu ocitnúť v situácii, v ktorej budú musieť reformy vykonať spôsobom, ktorý bude predstavovať šok, a so značnými sociálnymi dôsledkami;
21. opakuje výzvu na úzke prepojenie dôchodkových dávok s odpracovanými rokmi a odvedenými príspevkami (spravodlivosť na základe poistnej matematiky) s cieľom zabezpečiť, aby sa pracovníkom oplátilo pracovať viac a dlhšie vzhľadom na lepší dôchodok, pričom sa náležite zohľadnia obdobia mimo pracovného trhu kvôli starostlivosti o závislé osoby; odporúča, aby členské štáty po konzultácii s príslušnými partnermi zakázali povinný odchod do dôchodku pri dosiahnutí zákonom stanoveného veku odchodu do dôchodku s cieľom umožniť ľuďom, ktorí môžu a chcú naďalej pracovať aj po dovŕšení zákonom stanoveného veku odchodu do dôchodku alebo postupne odísť do dôchodku, keďže predĺženie obdobia odvádzania príspevkov a zároveň skrátenie obdobia oprávnenosti na dávky môže pracovníkom pomôcť rýchlejšie znížiť akékoľvek rozdiely medzi dôchodkami;
22. zdôrazňuje, že základný predpoklad, na ktorom sú postavené systémy predčasného odchodu do dôchodku, v rámci ktorých môžu starší pracovníci predčasne odísť do dôchodku, aby uvoľnili pracovné miesta mladým ľuďom, sa na základe skúseností ukázal ako nesprávny, pretože členské štáty, ktoré vykazujú v priemere najvyššiu mieru zamestnanosti mladých ľudí, sú zároveň štátmi s najvyššou mierou zamestnanosti starších

pracovníkov;

23. vyzýva sociálnych partnerov, aby prijali prístup životného cyklu k politike ľudských zdrojov a v tomto zmysle prispôsobili pracoviská; vyzýva zamestnávateľov, aby predstavili programy, ktorými sa podporí aktívne a zdravé starnutie; vyzýva pracovníkov, aby sa aktívne zapájali do takýchto možností odbornej prípravy, ktoré majú k dispozícii, a udržiavali svoju spôsobilosť pre pracovný trh vo všetkých etapách svojho produktívneho života; zdôrazňuje potrebu zlepšiť začlenenie starších pracovníkov na trh práce a vyzýva na uplatňovanie prístupov sociálnej inovácie s cieľom umožniť dlhší pracovný život, najmä v tých najnáročnejších povolaniach, prispôbením pracovísk, vytváraním primeraných pracovných podmienok a ponúkaním flexibilnej organizácie práce prostredníctvom úpravy pracovného času a charakteru vykonávanej práce;
24. zdôrazňuje, že treba prijať preventívnejšie opatrenia v oblasti zdravia, zintenzívniť odbornú (opätovnú) prípravu a bojovať proti diskriminácii mladších a starších pracovníkov na trhu práce; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu účinného presadzovania a vykonávania právnych predpisov v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci; zdôrazňuje, že mentorské programy môžu predstavovať užitočný nástroj na to, aby starší pracovníci mali naďalej možnosť dlhšie pracovať a zúročiť svoje skúsenosti v prospech začlenenia mladých ľudí na trhu práce; vyzýva sociálnych partnerov, aby vytvorili prítiahlivé modely pružného prechodu z práce na dôchodok;
25. naliehavo vyzýva členské štáty, aby dôrazne postupovali pri realizácii ambícií formulovaných v Pakte EÚ o rodovej rovnosti (2011 – 2020), ktoré sa zameriavajú na odstránenie rodových rozdielov a boj proti segregácii na základe pohlavia a na podporu lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom žien a mužov; zdôrazňuje, že tieto ciele sú kľúčové z hľadiska zvýšenia zamestnanosti žien a boja proti chudobe žien v produktívnom veku i starobe;
26. zdôrazňuje, že MSP sú jedným z hlavných zdrojov zamestnanosti a rastu v EÚ a môžu významne prispievať k udržateľnosti a primeranosti dôchodkových systémov v členských štátoch;

Vývoj doplnkového súkromného dôchodkového sporenia

27. víta výzvu uvedenú v bielej knihe na vývoj tak kapitalizačných, doplnkových a zamestnaneckých dôchodkov, ktoré sú prístupné pre všetkých príslušných pracovníkov, ako aj podľa možnosti súkromných systémov; zdôrazňuje však, že Komisia by mala radšej odporúčať kolektívne, na solidarite založené doplnkové zamestnanecké dôchodkové sporenie, pokiaľ možno vyplývajúce z kolektívnych zmlúv a vytvorené na vnútroštátnej a odvetvovej úrovni alebo na úrovni spoločnosti, pretože umožňuje solidaritu v rámci generácií a medzi nimi, čo neplatí v prípade individuálnych systémov; zdôrazňuje naliehavú potrebu podporovať úsilie o vybudovanie, v maximálnej možnej miere, doplnkových zamestnaneckých dôchodkových systémov;
28. konštatuje, že mnohé členské krajiny už spustili rozsiahle programy dôchodkovej reformy, ktorých cieľom je udržateľnosť spolu s primeranosťou; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa akékoľvek opatrenia navrhnuté na úrovni EÚ dopĺňali so vnútroštátnymi programami dôchodkovej reformy a neboli s nimi v rozpore;

pripomína, že dôchodky ostávajú v kompetencii členských štátov, a je znepokojený tým, že akékoľvek ďalšie európske právny predpisy v tejto oblasti môžu mať negatívny vplyv na systémy niektorých členských štátov, najmä pokiaľ ide o charakteristické znaky zamestnaneckých dôchodkových systémov;

29. zdôrazňuje nízke prevádzkové náklady (celoodvetvových) kolektívnych (pokiaľ možno neziskových) zamestnaneckých dôchodkových systémov v porovnaní s individuálnymi systémami dôchodkového sporenia; zdôrazňuje dôležitosť nízkych prevádzkových nákladov, pretože aj obmedzené zníženie nákladov môže priniesť podstatne vyššie dôchodky; zdôrazňuje však, že, bohužiaľ, takéto systémy existujú zatiaľ len v niektorých členských štátoch;
30. naliehavo žiada členské štáty a inštitúcie, ktoré sú zodpovedné za dôchodkové systémy, aby náležite informovali občanov o ich nadobudnutých dôchodkových nárokoch, zvyšovali ich povedomie a vzdelávali ich tak, aby dokázali prijímať informované rozhodnutia, pokiaľ ide o budúce dodatočné dôchodkové sporenie; nalieha na členské štáty, aby taktiež včas informovali občanov o plánovaných zmenách v dôchodkových systémoch tak, aby v súvislosti so svojimi dôchodkovými úsporami dokázali prijímať informované a dobre premyslené rozhodnutia; vyzýva členské štáty, aby sformulovali a presadzovali prísne pravidlá zverejňovania týkajúce sa prevádzkových nákladov, rizík a návratnosti investícií dôchodkových fondov pôsobiacich v ich jurisdikcii;
31. poukazuje na výrazné rozdiely vo vlastnostiach a výsledkoch jednotlivých zamestnaneckých dôchodkových systémov členských štátov, pokiaľ ide o prístup, solidaritu, nákladovú účinnosť, riziko a návratnosť; víta zámer Komisie vypracovať po dôkladnej konzultácii s členskými štátmi, so sociálnymi partnermi, s odvetvím dôchodkových fondov a s inými zainteresovanými stranami kódex osvedčených postupov pre zamestnanecké dôchodkové systémy, ktorý by riešil otázky, ako je lepšie pokrytie zamestnancov, fáza vyplácania, rozdeľovanie a zmiernovanie rizika, nákladová efektívnosť a absorpcia šokov, a to v súlade so zásadou subsidiarity; zdôrazňuje vzájomné výhody zlepšovania výmeny najlepších postupov medzi členskými štátmi;
32. podporuje úmysel Komisie naďalej zameriavať financovanie EÚ – najmä z Európskeho sociálneho fondu (ESF) – na podporu projektov zacielených na aktívne a zdravé starnutie na pracovisku a poskytovať prostredníctvom programu pre sociálnu zmenu a inovácie (PSCI) finančnú a praktickú podporu tým členským štátom a sociálnym partnerom, ktorí uvažujú o postupnej realizácii nákladovo účinných doplnkových dôchodkových systémov, a to pod dohľadom Parlamentu;

Dôchodky mobilných pracovníkov

33. uznáva významnú rôznorodosť dôchodkových systémov v celej EÚ, zdôrazňuje však, že pre pracovníkov je dôležité, aby mohli meniť zamestnanie v rámci alebo mimo svojho členského štátu; zdôrazňuje potrebu zaručiť, aby sa mobilným pracovníkom umožnilo získať a zachovať zamestnanecké dôchodkové nároky; podporuje prístup obhajovaný Komisiou, ktorý sa zameriava na ochranu získania a zachovania dôchodkových nárokov, a vyzýva členské štáty na zabezpečenie toho, aby sa k pozastaveným dôchodkovým právam mobilných pracovníkov pristupovalo rovnako ako k dôchodkovým právam aktívnych členov systému alebo dôchodkovým právam dôchodcov; berie na vedomie

dôležitú úlohu, ktorú môže Komisia zohrávať pri odstraňovaní prekážok voľného pohybu vrátane tých prekážok, ktoré bránia mobilite; domnieva sa, že okrem jazykových bariér a rodinných otázok mobilitu na trhu práce brzdia dlhé lehoty na priznanie nároku na dôchodok či neodôvodnené vekové obmedzenia, a vyzýva členské štáty, aby ich skrátili, resp. zmiernili; zdôrazňuje, že každé opatrenie na podporu mobility sa musí vyvážiť s nákladovo efektívnym zabezpečením doplnkových dôchodkových systémov a musí zohľadňovať charakter vnútroštátnych dôchodkových systémov;

34. berie na vedomie návrh Komisie na posúdenie možných väzieb medzi nariadením 883/2004/ES o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a „niektorými“ zamestnaneckými dôchodkovými systémami; upozorňuje na praktické ťažkosti pri uplatňovaní uvedeného nariadenia na výrazne odlišné systémy sociálneho zabezpečenia 27 členských štátov; poukazuje na rozmanitosť dôchodkových systémov v EÚ a teda na zložitosť uplatňovania koordinačného prístupu na desaťtisíce veľmi rozdielnych dôchodkových systémov fungujúcich v členských štátoch; vyjadruje preto pochybnosti o uskutočniteľnosti takého prístupu v oblasti doplnkových zamestnaneckých dôchodkových systémov;
35. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa cieľavedome usilovali vytvoriť a udržať účinné, pokiaľ možno internetové, služby sledovateľnosti, ktoré občanom umožňujú sledovať ich dôchodkové nároky spojené so zamestnaním i s obdobím nečinnosti, a tým tiež prijímať vhodne načasované a informované rozhodnutia o dodatočnom, individuálnom dôchodkovom sporení (tretí pilier); vyzýva na koordináciu na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť primeranú zlučiteľnosť vnútroštátnych služieb sledovateľnosti; víta pilotný projekt Komisie v tejto oblasti a vyzýva Komisiu, aby zabezpečila doplnenie pilotného projektu o posúdenie vplyvu hospodárskych výhod vyplývajúcich z toho, že sa občanom EÚ poskytujú konsolidované informácie o dôchodkoch prístupným spôsobom;
36. konštatuje, že keď sa služby vysledovateľnosti dôchodkov v plnej miere zavedú, mali by pokryť nielen zamestnanecké dôchodky, ale aj systémy tretieho piliera a informácie o nárokoch v rámci prvého piliera za každého jednotlivca;
37. vyjadruje pochybnosti o potrebe dôchodkového fondu EÚ pre výskumných pracovníkov;
38. považuje skutočnosť, že ľudia vo všeobecnosti vedú dlhší, zdravší a lepší život, za jeden z najväčších úspechov modernej spoločnosti; vyzýva, aby sa viedla diskusia o starnutí v pozitívnom tóne riešiac na jednej strane problém aktívneho prekonávania významných, ale nie neprekonateľných prekážok, ktoré starnutie predstavuje, pričom aby sa na druhej strane využili príležitosti spojené so starnutím a s tzv. striebornou ekonomikou; uznáva veľmi aktívnu a cennú úlohu, ktorú starší ľudia v našej spoločnosti zohrávajú;

Revízia smernice o IZDZ

39. zdôrazňuje, že cieľom revízie smernice o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia a dohľade nad nimi by malo byť zachovanie primeraných, udržateľných a bezpečných zamestnaneckých dôchodkov v celej Európe vytvorením prostredia, ktoré stimuluje ďalší pokrok na vnútroštátnom a vnútornom trhu v tejto oblasti, poskytovaním zvýšenej ochrany súčasným a budúcim dôchodcom a pružným prispôbením sa výraznej cezhraničnej a medziodvetvovej rozmanitosti existujúcich

systémov;

40. domnieva sa, že zabezpečenie toho, aby systémy druhého piliera v EÚ boli v súlade s pravidlami rozsiahlej obozretnej regulácie, je kľúčové na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany členov a príjemcov a na dodržiavanie mandátu skupiny G20, podľa ktorého všetky finančné inštitúcie podliehajú riadnej regulácii a primeranému dohľadu;
41. požaduje, aby legislatívne iniciatívy EÚ v tomto ohľade boli v súlade s rozhodnutiami členských štátov, pokiaľ ide o poskytovateľov dôchodkov v druhom pilieri;
42. zdôrazňuje, že akákoľvek ďalšia regulačná činnosť EÚ týkajúca sa zabezpečovacích opatrení musí vychádzať zo spoľahlivej analýzy vplyvu, ktorá by mala zahŕňať ustanovenie v tom zmysle, že podobné produkty podliehajú rovnakým normám obozretnosti, a zaistiť vytváranie primeraných rezerv a mobilitu pracovníkov v rámci Únie, pričom jej celkovým cieľom by malo byť zabezpečenie nadobudnutých nárokov zamestnanca; zdôrazňuje, že akákoľvek ďalšia regulačná činnosť EÚ týkajúca sa zabezpečovacích opatrení musí tiež spočívať na aktívnom dialógu so sociálnymi partnermi a s ďalšími zainteresovanými stranami a na skutočnom porozumení a rešpektovaní národných špecifik; zdôrazňuje, že dôchodkové systémy sú hlboko zakorenené v kultúrnych, sociálnych, politických a hospodárskych podmienkach každého členského štátu; zdôrazňuje, že všetci poskytovatelia dôchodkov z druhého piliera by mali bez ohľadu na svoju právnu formu podliehať primeranej a rozsiahlej regulácii, ktorá by zohľadňovala povahu ich činnosti, a to najmä z dlhodobého hľadiska;
43. trvá na tom, aby dôchodky z druhého piliera bez ohľadu na ich poskytovateľov by nemala ohrozovať regulácia EÚ, ktorá nezohľadňuje ich dlhodobý horizont;
44. domnieva sa, že návrhy Komisie v súvislosti so zabezpečovacími opatreniami musia nielen identifikovať a zohľadňovať rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami, ale aj uplatňovať zásadu „rovnaké riziko, rovnaké pravidlá“ v každom vnútroštátnom systéme a príslušnom pilieri; zdôrazňuje, že opatrenia musia prísne dodržiavať zásadu proporcionality s ohľadom na zvažovanie cieľov a prínosov vo vzťahu k súvisiacej finančnej, administratívnej alebo technickej záťaži a musia zvažovať správnu rovnováhu medzi nákladmi a prínosmi;
45. v súvislosti so zabezpečovacími opatreniami sa domnieva, že návrhy týkajúce sa posilnenej správy a riadenia spoločnosti a riadenia rizík – popri návrhoch týkajúcich sa väčšej transparentnosti, povinnosti sprístupňovania informácií, zverejňovanie nákladov a transparentnosti investičných stratégií – sú užitočné a mali by byť predložené v rámci akejkoľvek revízie, a to na základe zásady subsidiarity a proporcionality; poznamenáva, že vzhľadom na značné rozdiely medzi členskými štátmi je zblížovanie kvalitatívnych zabezpečovacích opatrení na úrovni EÚ z krátkodobého hľadiska ľahšie uskutočniteľné než zblížovanie kvantitatívnych zabezpečovacích opatrení;
46. vzhľadom na v súčasnosti dostupné informácie nie je presvedčený o tom, že by bolo vhodné zaviesť jednotné požiadavky týkajúce sa vlastného kapitálu alebo oceňovania súvahových položiek na celoeurópskej úrovni; v súlade s týmto prístupom odmieta akúkoľvek revíziu smernice o IZDZ, ktorá má práve takýto cieľ; domnieva sa však, že v kontexte tejto politiky by sa mala v plnej miere zohľadniť štúdia kvantitatívneho vplyvu

(QIS), ktorú v súčasnosti uskutočňuje Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA), ako aj prípadné analýzy nadväzujúce na túto štúdiu; zdôrazňuje, že ak by sa tieto požiadavky zaviedli neskôr, priame uplatnenie požiadaviek režimu Solventnosť II na IZDZ by nebolo tým správnym nástrojom;

47. poukazuje na to, že smernica o IZDZ sa vzťahuje iba na dobrovoľné dôchodkové systémy a nezahŕňa žiadne nástroje, ktoré sú súčasťou povinného verejného dôchodkového systému;
48. zdôrazňuje skutočnosť, že existujú zásadné rozdiely medzi poisťovacími produktmi a IZDZ; zdôrazňuje, že akékoľvek priame uplatňovanie kvantitatívnych požiadaviek režimu Solventnosť II na IZDZ by bolo nevhodné a mohlo by poškodiť záujmy zamestnancov aj zamestnávateľov; nesúhlasí preto s plošným uplatňovaním požiadaviek režimu Solventnosť II na IZDZ, pričom zostáva aj naďalej otvorený prístup usilujúcemu sa o bezpečnosť a udržateľnosť;
49. zdôrazňuje, že sociálni partneri (t. j. zamestnávatelia a zamestnanci) majú spoločnú zodpovednosť za obsah dohodnutých podmienok zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia; zdôrazňuje, že zmluvné dohody medzi sociálnymi partnermi treba vždy uznať, najmä pokiaľ ide o vyváženie rizík a odmien, ktorého dosiahnutie je cieľom zamestnaneckého dôchodkového systému;
50. považuje ďalší vývoj modelov solventnosti na úrovni EÚ, napr. holistickú súvahu, za zmysluplný iba v prípadoch, keď sa na základe spoľahlivej analýzy vplyvu preukáže ich reálna uplatniteľnosť v praxi a ich účinné uplatnenie z hľadiska nákladov a prínosov, najmä s ohľadom na rozmanitosť jednotlivých IZDZ v rámci členských štátov a medzi nimi; zdôrazňuje, že akýkoľvek ďalší vývoj variantov režimu Solventnosť II alebo holistického súvahového modelu nesmie byť zameraný na zavedenie ustanovení na spôsob režimu Solventnosť II;
51. berie na vedomie veľkú rozmanitosť foriem dôchodkových plánov, a to od systémov s pevne stanovenými dávkami cez systémy so stanovenými príspevkami až po kombinované systémy; takisto berie na vedomie posun od systémov s pevne stanovenými dávkami k systémom so stanovenými príspevkami alebo zriaďovanie povinných financovaných pilierov v niektorých členských štátoch; zdôrazňuje, že tým rastie potreba väčšej transparentnosti a lepšieho informovania občanov, pokiaľ ide o prisľúbené dávky, úroveň nákladov a investičné stratégie;
52. poukazuje na to, že myšlienka vytvorenia rovnakých podmienok hospodárskej súťaže medzi systémami životného poistenia a IZDZ v druhom pilieri je relevantná iba do určitej miery, keďže medzi poisťovacími produktmi a IZDZ existujú zásadné rozdiely, a závisí od rizikového profilu, miery integrácie na finančnom trhu a od ziskového alebo neziskového charakteru konkrétneho poskytovateľa; uznáva, že vzhľadom na hospodársku súťaž medzi systémami životného poistenia a IZDZ v druhom pilieri je nevyhnutné, aby sa na produkty s rovnakým rizikom vzťahovali rovnaké pravidlá, aby tak príjemcovia neboli zavádzaní a mohli využívať rovnakú úroveň obozretnej ochrany;

Ochrana zamestnaneckých dôchodkov pracujúcich v prípade platobnej neschopnosti

53. domnieva sa, že v prípade platobnej neschopnosti je potrebné v členských štátoch konzistentne zabezpečiť nároky podľa článku 8 smernice 2008/94/ES;
54. vyzýva Komisiu, aby vypracovala komplexný prehľad vnútroštátnych zabezpečovacích systémov a opatrení a v prípade, že sa na základe tohto posúdenia zistia vážne nedostatky, navrhla posilnené návrhy EÚ s cieľom zabezpečiť, aby sa v celej EÚ zaviedli úplne spoľahlivé mechanizmy na jednoduchú, úspornú a primeranú ochranu zamestnaneckých dôchodkových práv;
55. konštatuje, že v niektorých členských štátoch už zamestnávateľia podporujú ich dôchodkové systémy prostredníctvom systémov ochrany, oddelenia aktív, nezávislého riadenia systémov a udeľovania postavenia prednostného veriteľa dôchodkových systémom, ktorý má v prípade platobnej neschopnosti spoločnosti prednosť pred akcionármi;
56. upozorňuje, že otázky týkajúce sa ochrany dôchodkov v prípade platobnej neschopnosti sú úzko spojené s kľúčovými aspektmi revízie smernice o IZDZ; zdôrazňuje, že Komisia by pri vypracúvaní týchto dvoch smerníc mala zabezpečiť, aby boli zosúladené a plne zlučiteľné;

Doplňkové dôchodkové sporenie v rámci tretieho piliera

57. domnieva sa, že význam, rozsah a zloženie tretieho piliera sa v jednotlivých členských štátoch líši;
58. vyjadruje poľutovanie najmä nad tým, že systémy tretieho piliera sú väčšinou finančne náročnejšie, riskantnejšie a menej transparentné ako systémy prvého piliera; vyzýva na stabilitu, spoľahlivosť a udržateľnosť tretieho piliera;
59. domnieva sa, že v určitých prípadoch by súkromné dôchodkové úspory mohli byť potrebné na dosiahnutie adekvátneho dôchodku; nabáda Komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi na základe najlepších postupov a posúdila a optimalizovala stimuly pre súkromné dôchodkové sporenie, a to najmä pre jednotlivcov, ktorí by si inak nenasporili na adekvátny dôchodok;
60. pokladá za vhodné vyhodnotiť osvedčené postupy a návrhy na optimalizáciu podnetov;
61. zdôrazňuje, že kľúčovou prioritou verejnej politiky by nemalo byť dotovanie systémov tretieho piliera, ale zabezpečiť, aby bol každý adekvátnym spôsobom ochránený v rámci dobre fungujúceho a udržateľného prvého piliera;
62. vyzýva Komisiu, aby vykonala prieskum zraniteľnosti kapitálových systémov tretieho piliera voči kríze a poskytla odporúčania na zníženie rizík;
63. navrhuje, aby sa vykonal prieskum zákonného vymedzenia nákladov pri uzatvorení a spravovaní zmluvy, pri zmene poskytovateľa alebo zmene typu zmluvy a aby sa v tejto súvislosti predložili návrhy;
64. domnieva sa, že kódexy správania so zreteľom na kvalitu, poskytovanie informácií

spotrebiteľom a ich ochranu v tretom pilieri by mohli zvýšiť prítlačivosť dôchodkových plánov v tretom pilieri; vyzýva Komisiu, aby uľahčila výmenu súčasných najlepších postupov v členských štátoch;

65. podporuje vypracovanie a zavedenie dobrovoľných kódexov správania na úrovni EÚ – prípadne tiež systémov certifikácie produktov – v súvislosti s kvalitou, informovanosťou spotrebiteľov a ich ochranou v rámci tretieho piliera; odporúča, aby sa členské štáty ujali regulačných úloh v týchto oblastiach, ak by sa dobrovoľné kódexy správania neosvedčili;
66. vyzýva Komisiu, aby preskúmala spôsoby lepšieho využívania právnych predpisov EÚ týkajúcich sa finančného sektora s cieľom zabezpečiť, aby sa spotrebiteľom poskytovalo presné a nezaujaté finančné poradenstvo týkajúce sa dôchodkov a produktov súvisiacich s dôchodkami;

Odstránenie daňových a zmluvných cezhraničných prekážok dôchodkových investícií

67. vyzýva Komisiu a príslušné členské štáty, aby dospeli k dohode v oblasti cezhraničných dôchodkov, najmä v tom, ako predchádzať dvojitému zdaneniu a dvojitému nezdaneniu;
68. považuje diskriminačné dane za vážnu prekážku cezhraničnej mobility a vyzýva na ich rýchle odstránenie, pričom pripomína obmedzenú právomoc EÚ v oblasti daňovej politiky členských štátov;
69. pokladá za zmysluplné vykonať prieskum prekážok v zmluvnom práve;
70. vyzýva Komisiu, aby vhodne zapojila do diskusie o spomínaných štruktúrach svojich sociálnych partnerov;

Pohlavie

71. pripomína rodovú otázku, ktorá súvisí s dôchodkami; domnieva sa, že rastúci počet starších ľudí žijúcich pod hranicou chudoby, najmä žien, je alarmujúci; zdôrazňuje, že prvý pilier, t. j. verejné dôchodkové systémy, by mal zaručiť aspoň dôstojnú životnú úroveň pre všetkých; zdôrazňuje, že rovnosť pohlaví na trhu práce je zásadná pri zabezpečovaní udržateľnosti dôchodkových systémov, pretože vyššia miera zamestnanosti posilňuje hospodársky rast a vedie k tomu, že sa platí viac dôchodkových príspevkov; domnieva sa, že vyrovnanie dôchodkového veku pre mužov a ženy musia sprevádzať účinné politiky na zabezpečenie rovnakých plátov za rovnakú prácu a na zosúladenie práce a so starostlivosťou o závislé osoby; zdôrazňuje potrebu zväziť zavedenie dôchodkových bodov v súvislosti so starostlivosťou o inú osobu ako uznanie starostlivosti o závislé osoby, ktorá je zvyčajne neplatená;
72. víta skutočnosť, že biela kniha obsahuje výzvu určenú členským štátom, aby zväzili zavedenie započítateľných období starostlivosti o inú osobu ako spôsobu na zabezpečenie toho, že sa pri výpočte nárokov na dôchodok započítajú obdobia, keď sa ženy a muži starali o závislé osoby; poukazuje na to, že nerovnomerné rozdelenie povinností v rodine medzi ženy a mužov – čo má často za následok, že ženy majú menej isté, horšie platené alebo dokonca nenahlásené pracovné miesta s negatívnym účinkom na dôchodkové nároky – a nedostatok dostupných a cenovo prístupných služieb a zariadení starostlivosti

a nedávne úsporné opatrenia v tejto oblasti majú priamy vplyv na predovšetkým možnosti žien zamestnať sa a vytvárať dôchodok; vyzýva preto Komisiu, aby zadala vypracovanie štúdie o tejto otázke;

73. pripomína, že je nevyhnutné, aby členské štáty prijali opatrenia, ktoré odstránia platové a príjmové rozdiely medzi mužmi a ženami za rovnakú prácu a rozdiely v ich dosiahnutých zodpovedných pracovných pozíciách, ako aj rodové rozdiely na trhu práce, ktoré majú tiež dosah na dôchodky, čo má za následok výrazné rozdiely medzi dôchodkami vyplácanými ženám a omnoho vyššími dôchodkami vyplácanými mužom; naliehavo žiada Komisiu, aby predložila návrh na revíziu existujúcich právnych predpisov; poznamenáva, že napriek nespočetným kampaniam, cieľom a opatreniam za uplynulé roky sú rodové rozdiely v odmeňovaní stále priepastné;
74. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili jednotné uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi;
75. zdôrazňuje, že je potrebné prijať naliehavé opatrenia proti rodovým rozdielom v odmeňovaní v súkromnom sektore, ktoré sú osobitne závažné vo väčšine členských štátov;
76. zdôrazňuje, že treba obmedziť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov s rovnakou kvalifikáciou a na rovnakej pracovnej pozícii, pretože to spôsobuje ešte väčšie zaostávanie príjmov žien za príjmami mužov, ako aj rast už beztak vysokého počtu žien žijúcich v chudobe po ich odchode do dôchodku alebo po ovdovení;
77. zdôrazňuje, že dlhšia priemerná dĺžka života žien by nemala viesť k ich diskriminácii pri výpočte dôchodkov;
78. naliehavo žiada členské štáty, aby dodržiavali a presadzovali právne predpisy týkajúce sa práv žien na materskej dovolenke, aby ženy neboli z hľadiska dôchodkov znevýhodňované len preto, že sa v priebehu svojho pracovného života stali matkami;
79. domnieva sa, že individualizácia dôchodkových práv je dôležitá z pohľadu rovnosti žien a mužov, ale rovnako by sa malo zaistiť zabezpečenie mnohých starších žien, ktoré sú v súčasnosti závislé od vdovských dôchodkov a ostatných odvodených práv;
80. zdôrazňuje, že členské štáty by mali podporiť výskum dosahu rôznych systémov valorizácie dôchodkov na riziko chudoby v staršom veku so zreteľom na rovnosť žien a mužov; vyzýva členské štáty, aby vzali do úvahy najmä vývoj potrieb ľudí pri starnutí, napr. dlhodobú starostlivosť, s cieľom zabezpečiť, aby staršie osoby, najmä ženy, mohli poberať primeraný dôchodok a žiť dôstojným spôsobom;
81. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Všeobecné otázky

Dôchodky sa ocitli pod tlakom v každej krajine EÚ. Vlády v eurozóne zavádzajú úsporné opatrenia s cieľom dodržiavať Pakt o stabilite a raste tým, že vyvažujú príjmy a výdavky alebo sú nútené robiť drastické škrtky v záujme zníženia nadmerných deficitov. Navyše obyvateľstvo všetkých členských štátov starne. Priemerná dĺžka života je v jednotlivých častiach Európy rôzna, všade však stúpa. Takisto rastie počet dôchodcov, ktorí žijú dlhšie a stále sa tešia dobrému zdraviu. Podiel pracujúceho obyvateľstva sa znižuje. Pôrodnosť klesá, mladí ľudia študujú dlhšie a na trh práce vstupujú neskôr. Príliš málo ľudí vo vekovej kategórii nad 60 rokov v Európe pracuje. Okrem toho je tu riziko, že kríza prinesie pre ľudí nové výzvy, aby odišli do predčasného dôchodku ešte pred dosiahnutím zákonom stanoveného veku odchodu do dôchodku. Solidaritu medzi generáciami, ktorá znamená, že mladí pracujúci ľudia pokryjú náklady na dôchodky pre starších ľudí, nemožno ďalej stupňovať za každú cenu. Krajiny so systémami priebežného financovania, v rámci ktorých sa dôchodky financujú zo súčasného rozpočtu, sú pri vyplácaní primeraných dôchodkov vystavené osobitným ťažkostiam.

Vzhľadom na krízu takisto existuje – i keď v menšom rozsahu – tlak na tzv. systémy druhého piliera: kolektívne zabezpečenie, ktoré znamená sporenie na pokrytie potrieb v starobe. Keďže je pravdepodobné, že úrokové sadzby zostanú v dohľadnej budúcnosti na nízkej úrovni a kapitál investovaný do priemyslu prinesie v dôsledku krízy nižšie zisky, než sa očakávalo, možno aj tu očakávať škrtky. Zatiaľ čo v minulosti bolo v prípade týchto systémov druhého piliera bežné zaručiť pevne stanovenú dávku, v súčasnosti sme v čoraz väčšej miere svedkami systémov so stanovenými príspevkami alebo kombinácie oboch.

Európsky program pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky pre mladých i starých, ktorý je predstavený v bielej knihe, je výborným východiskom na diskusiu, po ktorej možno vykonať reformy prostredníctvom právne nezáväzných nástrojov („soft law“) a v prípade potreby i prostredníctvom právnych predpisov. Celkovo možno konštatovať, že aj pri uznaní a zachovaní povinností členských štátov a sociálnych partnerov musíme teraz vybudovať systémy, ktoré sú primerané, bezpečné a trvalé. A nielen to, takisto musia prispievať k väčšej mobilite na trhu práce a slobode pohybu a poskytovať riešenia pre súčasnosť i budúcnosť.

Demografické trendy

Demografické trendy sú zdrojom znepokojenia i uspokojenia: napokon, žijeme čoraz dlhšie. Tu je niekoľko údajov, ktoré to potvrdzujú:

- v obyvateľstve bude prevažovať veková skupina nad 55 rokov (36,5 %, 2010);
- priemerná dĺžka života naďalej stúpa: u mužov zo 76,7 roka (2010) na 78,6 roka (2020) a u žien z 82,5 roka (2010) na 84 rokov (2020);
- pôrodnosť v EÚ zostáva nízka (1,6);
- podiel osôb vo veku nad 65 rokov stúpne zo 16 % v roku 2010 na 19,1 % v roku 2020;
- priemerný vek, v ktorom ľudia v EÚ prestali pracovať, bol v roku 2010 na úrovni 61,4 roka;
- roku 2008 pripadali na každého dôchodcu 4 pracujúci: v roku 2060 pripadnú

na každého dôchodcu 2 pracujúci;

– priemerná účasť na trhu práce vo vekovej skupine nad 55 rokov bola v roku 2010 na úrovni 46,3 %.

Tieto trendy možno konštatovať v celej EÚ, a to i napriek rozdielom. Priemerná dĺžka života napríklad v Rumunsku je 70 rokov u mužov a 77,5 roka u žien, pričom v Beneluxe je to 77,9 u mužov a 82,7 u žien. Účasť príslušníkov vekovej skupiny nad 55 rokov na trhu práce sa výrazne líši. Vo Švédsku je to 73,9 %, v Dánsku 61,1 %, v Holandsku 56 %, v Španielsku 50,8 % a v Belgicku 39,1 %. Niet pochyb, že: dlhšie bude musieť pracovať viac ľudí. Tento stav sa bude musieť dosiahnuť zvýšením veku odchodu do dôchodku na úrovni členských štátov s tým, že sa prepojí s priemernou dĺžkou života. Príliš málo pozornosti sa venovalo najmä nízkej úrovni zamestnanosti vo vekovej skupine nad 50 rokov, ľuďom, ktorí sú vytlačení nabok, ľuďmi, ktorí by mali a aj chceli pracovať. Je potrebné intenzívne pokračovať v politike podpory opätovného zamestnávania takýchto osôb. Môžeme nasledovať príklad krajín, v ktorých zamestnanosť výrazne vzrástla vďaka ráznej politike zameranej na uľahčenie tohto procesu. Na záver možno konštatovať, že ľudia by mali pracovať viac a dlhšie.

Povinnosti

Spravodajkyňa si je dobre vedomá toho, že dôchodkové systémy sa v jednotlivých častiach Európy výrazne líšia. Navyše v mnohých členských krajinách už boli zavedené reformy s cieľom udržať dostupnosť dôchodkov. V záujme boja proti dôsledkom starnutia obyvateľstva však treba urobiť viac.

Bez ohľadu na to, ktorý systém sa zvolí, bude musieť pracovať viac ľudí; ľudia by si však takisto mali odkladať peniaze a šoriť tak, aby mali prostriedky na neskôr.

V Európe existujú rôzne dôchodkové systémy. I keď nie sú žiadne jednotné definície, bežné je definovať dôchodkové systémy ako systémy spočívajúce na troch pilieroch.

Prvý pilier je založený na solidarite medzi daňovníkmi. Často ide o verejný pilier, ktorý financuje vláda prostredníctvom systému priebežného financovania (pay-as-you-go system). Tieto dôchodky budú aj naďalej najdôležitejším zdrojom príjmu dôchodcov i v budúcnosti. Spravodajkyňa sa domnieva, že zaistenie toho, aby väčšie množstvo ľudí pracovalo dlhšie, bude mať priaznivý vplyv na dôchodky a na úroveň príspevkov, ktorých odvádzanie sa od pracujúcich požaduje. Po porade so sociálnymi partnermi by teda malo byť cieľom nájsť také riešenia, ktoré zvyšujú mieru zamestnanosti, zvyšujú vek odchodu do dôchodku a zahŕňajú politiku aktívnej účasti. Prostredníctvom otvorenej metódy koordinácie sa krajiny môžu poučiť z najlepších postupov. Takisto však v rámci prvého piliera možno uskutočniť úspory, a to odložením peňazí teraz na pokrytie zvýšených výdavkov neskôr.

Druhý pilier z veľkej časti tvorí doplnkové zamestnanecké dôchodkové sporenie, ktoré je často založené na rozdelení zodpovednosti medzi zamestnávateľom a zamestnancov, ktorí zriaďujú fondy na základe spoločných príspevkov. Spravodajkyňa sa domnieva, že v záujme zníženia tlaku na vnútroštátne rozpočty sa dôležitejším stane doplnkové kolektívne dôchodkové sporenie. Niektoré krajiny už prijali opatrenia na doplnenie svojich verejných systémov priebežného financovania o súkromné kapitalizačné systémy, ešte však treba urobiť veľa pre rozvoj kolektívnych doplnkových dôchodkových systémov.

Spravodajkyňa vníma rastúcu nechuť medzi mladšími ľuďmi, najmä pokiaľ ide o prispievanie do kolektívnych systémov. Kolektívne prístupy a rozdelenie rizika v rámci generácií a medzi nimi sú znakmi solidarity, a preto sú nanajvýš dôležité pre perspektívne a bezpečné dôchodky.

Podľa názoru spravodajkyne prvý a druhý pilier spoločne tvoria základ pre primeraný dôchodkový príjem.

Tretí pilier je založený na vlastných úsporách jednotlivcov ako doplnok k ich budúcemu dôchodku alebo – ak doplnkový dôchodok neexistuje – ako spôsob, ktorým možno takýto doplnok zabezpečiť vďaka ich vlastnému úsiliu. Hoci tretí pilier je menej dôležitý než prvý dva, mala by sa venovať pozornosť jeho propagácii, a to vo väčšej miere než v súčasnosti. V čase, keď ľudia nie sú zapojení do trhu práce alebo pracujú menej hodín, a teda dostávajú menej prostriedkov z prvého piliera alebo im vzniká menej nárokov v druhom pilieri, by sporenie v treťom pilieri mohlo poskytnúť riešenie.

Právomoci

Za dôchodkové systémy sú v prvom rade zodpovedné členské štáty.

V prípade niektorých aspektov je dôležitá koordinácia na úrovni EÚ. Spravodajkyňa poukazuje na požiadavky vyplývajúce z Paktu o stabilite a raste. Čoraz väčšia časť rozpočtu vlády smeruje na dôchodky. Presahuje už 10 %.

Takisto v prípade stratégie EÚ 2020, ktorá si výslovne kladie za cieľ poskytovať primerané dôchodky, sa vyžaduje koordinácia a nová politika na vnútroštátnej úrovni. Pre väčšinu starších ľudí v Európe je dôchodok z prvého piliera – spravidla poskytovaný prostredníctvom vládneho programu – ich hlavným zdrojom príjmu. Dokonca i v súčasnosti žije mnoho dôchodcov pod hranicou chudoby. Je to tak i napriek tomu, že v stratégii EÚ 2020 je „boj proti chudobe“ uvedený ako jedna z jej priorit.

Dôchodkové fondy druhého piliera sú dôležitými investičnými prostriedkami na finančných trhoch. Kríza ukázala, že finančné inštitúcie sú citlivé na hospodársku recesiu. Rozhodlo sa preto prijať prísnejšie pravidlá pre finančné trhy prostredníctvom vládneho balíka. Zahŕňa smernicu EMIR (o zúčtovaní OTC derivátov), smernicu MiFID II (o zlepšení konkurencieschopnosti finančných trhov a kódexoch správania, ktoré musia investičné spoločnosti spĺňať), smernicu CRD IV (bankový dohľad: začlenenie dohôd Bazilej III do rámca dohľadu EÚ), smernicu Solventnosť II (režim dohľadu pre poisťovateľov, nahradenie a začlenenie viacerých smerníc o poistení na vytvorenie jednotnej rámcovej smernice) a daň z finančných transakcií.

Aj pokiaľ ide o dôchodkové fondy, Komisia si želá posilniť dohľad prostredníctvom revízie smernice o inštitúciách zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, ktorou sa reguluje dohľad nad zamestnaneckými dôchodkovými systémami. Spravodajkyňa vníma príležitosti pri revízii tejto smernice, ale je tiež veľmi kritická, pokiaľ ide o kvantitatívne požiadavky uplatniteľné na dôchodkové fondy. Podľa smernice o inštitúciách zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia dôchodkové fondy predstavujú finančné inštitúcie druhého piliera, ale dôchodkové systémy sú sociálnymi systémami a sú založené na vnútroštátnych právnych predpisoch v sociálnej oblasti a oblasti pracovného práva. Okrem toho sú spojené s druhom rizika, ktoré sa odlišuje od rizík, na ktoré sa vzťahujú napríklad poisťné produkty.

Na rozdiel od systémov komerčného poistenia nie sú navrhnuté tak, aby prinášali zisk, ale naopak spravidla sú výrazom solidarity v rámci generácií a medzi nimi. Spravodajkyňa upozorňuje, že zvýšené požiadavky na primeranosť kapitálu zvyšujú náklady, čo by ohrozilo primeranosť dôchodkov súčasných a budúcich dôchodcov. V prípade podnikov výsledné vysoké náklady znemožňujú poskytovanie dôchodkov z druhého piliera. Prísne kvantitatívne požiadavky tiež obmedzujú dôležitú úlohu dôchodkových fondov ako dlhodobých investičných prostriedkov v európskom hospodárstve a týmto spôsobom poškodzujú hospodársky rast a zamedzujú vytváraniu pracovných miest. Spravodajkyňa sa preto domnieva, že revízia smernice o inštitúciách zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia je vo vzťahu ku kvantitatívnym požiadavkám nežiaduca. Zmena a doplnenie smernice o inštitúciách zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia by mohla mať pridanú hodnotu, pokiaľ ide o kvalitatívne požiadavky, napríklad transparentnosť investičných stratégií a úroveň nákladov. Tým by sa tiež vytvorili lepšie príležitosti na porovnanie toho, čo môžu fondy ponúknuť.

Rovnaké príležitosti

Ženy zarábajú v priemere menej než muži a kariéru prerušujú častejšie z dôvodu starostlivosti o rodinu. V dôsledku toho majú často nižší dôchodok a hrozí im vyššie riziko, že schudobnejú. V roku 2009 bolo 13 členských štátov, v ktorých bol vek odchodu do dôchodku žien stále nižší než v prípade mužov. Spravodajkyňa sa domnieva, že stanovenie rovnakého veku odchodu do dôchodku pre oboch by mohlo prispieť k zvýšeniu dôchodkových príjmov.

Spravodajkyňa sa domnieva, že príliš málo pozornosti sa venuje dôchodkovým systémom, ktoré zohľadňujú zmeny v kariére ľudí, v dôsledku ktorých sa muži a ženy venujú v určitom období svojho života viac starostlivosti o rodinu než zamestnaniu. Existujú vhodné príklady takýchto systémov, ktoré ľuďom umožňujú nadobudnúť dôchodkové nároky v obdobiach, keď sa starajú o rodinu a nie sú v zamestnaní. V prípade doplnkových dôchodkov a systémov tretieho piliera by sa mali hľadať nové riešenia.

Zmeny na trhu práce

Trh práce si vyžaduje väčšiu mobilitu ľudí. Zamestnania na celý život už neexistujú. Vo väčšej miere sa využívajú aj možnosti, ktoré ponúka sloboda pohybu. Tak je to bežné: ak študenti absolvujú kurzy alebo stáže v cudzej krajine, často to vedie k tomu, že v určitom bode svojej kariéry odídu za prácou do zahraničia. Takáto mobilita by sa mala podporovať, a nie trestať: týka sa to situácie v príslušnom členskom štáte i mimo neho. Spravodajkyňa sa domnieva, že to znamená, že dôchodkové systémy sa musia upraviť tak, aby sa dôchodkové nároky nadobudnuté u zamestnávateľa, či už v domovskom členskom štáte zamestnanca alebo v inom členskom štáte, nestratili. Dôchodkové systémy musia prispievať k väčšej mobilite. Spravodajkyňa sa preto domnieva, že je veľmi dôležité, aby sa prijali minimálne normy na získanie a ochranu hodnoty nadobudnutých dôchodkových nárokov.

Informácie

Informácie o výške dôchodku, ktorý môžu ľudia očakávať, sú veľmi dôležité. Poznať svoj budúci príjem znamená lepšie porozumenie, pozornejšie predvídanie a väčšiu zodpovednosť. Prístup k správnym informáciám a vedomostiam o rizikách je potrebný na to, aby sa prijímali uvážené rozhodnutia, napríklad sporením do budúcnosti. Systém na sledovanie dôchodkov je vhodným prostriedkom na informovanie ľudí o dôchodkových nárokoch, ktoré nadobudli, ako v ich vlastnom členskom štáte, tak aj v iných členských štátoch. Spravodajkyňa chce

upozorniť na dobré príklady, ktoré už existujú. Je potrebné nabádať všetky členské štáty, aby poskytovali náležitý prehľad týkajúci sa dôchodkov. Vďaka prepojeniu týchto systémov sledovania môže informovaný občan získať všetok materiál, ktorý v danom prípade potrebuje na to, aby podnikol potrebné kroky.

27.2.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE HOSPODÁRSKE A MENOVÉ VECI

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

o programe pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky
(2012/2234(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*): Thomas Mann

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre hospodárske menové veci vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

Prvý pilier: Verejný dôchodkový systém

1. vzťahuje tieto svoje kľúčové vyhlásenia na iniciatívy č. 1, 2 a 10, ktoré sa týkajú 1. piliera dôchodkového zabezpečenia;
2. zdôrazňuje pravdepodobnosť hospodárskeho scenára s dlhodobou nízkym rastom, čo v spojení s rastúcim demografickým tlakom nevyhnutne znamená, že na udržanie danej úrovne dôchodkových príjmov bude potrebné zvýšiť príspevky platené počas pracovného života zamestnanca; poukazuje na to, že bude potrebné, aby členské štáty skonsolidovali svoje rozpočty a zreformovali svoje ekonomiky pri prijímaní úsporných opatrení s cieľom poskytovať v rámci prvého piliera dôchodkové príjmy chrániace pred chudobou;
3. za hlavnú zásadu považuje to, že dôchodky v prvom pilieri musia chrániť pred chudobou, musia byť dostupné pre všetkých bez ohľadu na to, či boli aktívni na trhu práce, pričom je potrebné prijať prístup životného cyklu, ktorý zohľadní celoživotnú profesijnú dráhu vrátane prerušení a zmien tak, aby neboli sankcionovaní ľudia s „neštandardným“ profesijným životom a aby bol uznaný príspevok dobrovoľnej práce a ďalších druhov neplatenej starostlivosti, ktoré sú prínosné zo sociálneho aj hospodárskeho hľadiska;
4. domnieva sa, že regulácia primeraných a trvalo udržateľných dôchodkových príjmov je výhradne úlohou príslušných členských štátov a mala by sa vnímať v kontexte jednotného

trhu, ktorý má zásadný význam pre stabilitu poskytovania dôchodkov a pre voľný pohyb pracovnej sily v Únii, a že Komisia by sa mala sústrediť na zostavovanie a šírenie informácií o situácii týkajúcej sa dôchodkov a úsilí v oblasti dôchodkových reforiem v celej EÚ a v prípade potreby by mala vyzvať členské štáty, aby dôkladne zanalyzovali svoje systémy a podporovali vzájomnú výmenu skúseností a najlepších postupov; zdôrazňuje, že EÚ by mala zvýšiť porovnateľnosť dôchodkových systémov;

5. zdôrazňuje, že EÚ by mala podporovať výmenu osvedčených postupov, ako je zvyšovanie akruálnej sadzby v rokoch bezprostredne pred oficiálnym vekom odchodu do dôchodku alebo zohľadňovanie koeficientu strednej dĺžky života s ohľadom na udržateľnosť dôchodkových systémov;
6. víta skutočnosť, že Komisia vo svojom ročnom prieskume rastu na rok 2013 vyzvala na urýchlenie reforiem dôchodkových systémov v členských štátoch lepším zosúladením veku odchodu do dôchodku so strednou dĺžkou života a na zabezpečenie možnosti dlhšieho pracovného života;
7. uznáva, že dôchodkové fondy sú v hospodárstve EÚ významnými investičnými prostriedkami, a preto predstavujú kľúčový aspekt v rámci dosahovania rastu;
8. vyzýva členské štáty, ktoré sa nachádzajú v procese posilňovania svojich dôchodkových systémov, aby uznali výzvy súvisiace so starnutím obyvateľstva;
9. víta skutočnosť, že bola uznaná potreba rozvoja dôchodkových systémov 2. a 3. piliera vzhľadom na to, že jednotlivci musia prevziať zodpovednosť za vlastné finančné prostriedky a vlastnú budúcnosť;
10. poznamenáva, že v Európskej únii je v súčasnosti vyše 17 % osôb vo veku 65 a viac rokov a že podľa prognóz Eurostatu sa ich počet do roku 2060 zvýši na 30 %;
11. víza záväzky prijaté členskými štátmi v záujme zabezpečenia primeraných a trvalo udržateľných dôchodkových systémov ako súčasť odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktoré minulý rok prijala Rada v rámci európskeho semestra;
12. vyzýva Komisiu, aby čo najskôr objasnila právny základ všetkých návrhov týkajúcich sa dôchodkových systémov členských štátov;

Iniciatíva č. 1

13. vyzýva na posilnenie sociálneho rozmeru EÚ; zdôrazňuje platnosť zásady subsidiarity v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje iniciatíva č. 1; nabáda Komisiu, aby v rámci svojich odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktoré nadväzujú na ročný prieskum rastu na rok 2013, vyhodnotila pokrok dosiahnutý v členských štátoch v súvislosti s dôchodkovými reformami; víta uznanie skutočnosti, že dôchodkové systémy musia byť posilnené vzhľadom na dlhodobé demografické zmeny, trhovou nestabilitu a nízke úrokové sadzby;
14. zdôrazňuje, že v rámci stratégie Európa 2020 by kľúčovou otázkou týkajúcou sa

dôchodkového zabezpečenia malo byť zaistenie toho, aby oveľa viac zamestnancov, najmä v profesiách vyžadujúcich si najväčšiu námahu, mohlo pracovať do štandardného veku odchodu do dôchodku, a to posilnením verejnej politiky v oblasti ochrany zdravia pri práci, pracovného prostredia a odbornej rekvalifikácie;

Iniciatíva č. 2

15. víta podporu; zdôrazňuje najmä skutočnosť, že plánovaná podpora by mohla uľahčiť výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi, napríklad v záujme zvyšovania miery účasti na trhu práce, a to predovšetkým vo vekovej skupine nad 55 rokov, v ktorej je táto miera účasti v rôznych členských štátoch veľmi odlišná;

Iniciatíva č. 10

16. víta výmenu skúseností a určovanie osvedčených postupov v oblasti výpisov dôchodkov fyzických osôb, ktoré sa môžu týkať 1., 2. alebo 3. piliera;

17. konštatuje, že po tom, ako budú v plnom rozsahu zavedené systémy výpisov dôchodkov, by ľudia mali mať v ideálnom prípade prístup k úplným informáciám o všetkých individuálnych nárokoch v rámci všetkých troch pilierov na jednom mieste, ako je napríklad koordinovaný internetový portál;

18. pripomína, že verejné dôchodkové systémy sa ako jediné opierajú o solidaritu medzi generáciami a v rámci rovnakej generácie;

19. vyjadruje presvedčenie, že verejné dôchodkové systémy sú v najväčšej miere schopné zabezpečiť príjem dôchodcov;

20. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že biela kniha sa nezaobrá základnou otázkou, ktorou je posilnenie verejných dôchodkových systémov;

21. víta odporúčanie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, aby v budúcich právnych predpisoch boli uvedené normy pre minimálne dôchodky alebo mechanizmy na zabezpečenie dôchodkového príjmu, aby tak bol zabezpečený príjem nad hranicou chudoby;

22. zastáva názor, že daň z finančných transakcií môže predstavovať inovatívnu odpoveď na otázku dlhodobého financovania dôchodkov;

Druhý pilier: Dôchodky zamestnancov

23. vzťahuje tieto svoje kľúčové vyhlásenia na iniciatívy č. 10, 11, 12, 14 a 17, ktoré sa týkajú 2. piliera dôchodkového zabezpečenia;

24. zdôrazňuje, že dôchodkové fondy druhého piliera sú dôležitými dlhodobými prostriedkami investovania do reálneho hospodárstva; vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila kumulatívne účinky právnych predpisov v oblasti finančného trhu (napr. EMIR, MiFID, CRD IV) na dôchodkové fondy druhého piliera a ich schopnosť investovať do reálneho hospodárstva a aby o tom podala správu vo svojej pripravovanej zelenej knihe o dlhodobých investíciách;

25. zdôrazňuje, že systémy 2. piliera musia byť bezpečné a transparentné, musia zaisťovať solidaritu medzi generáciami a musia zohľadňovať moderné pracovné modely; konštatuje, že v niektorých členských štátoch už zamestnávateľia podporujú ich dôchodkové systémy prostredníctvom systémov ochrany, oddelenia aktív, nezávislého riadenia systémov a štatútu prednostného veriteľa dôchodkových systémov, ktorý má v prípade platobnej neschopnosti spoločnosti prednosť pred akcionármi;
26. domnieva sa, že zabezpečenie toho, aby európske systémy 2. piliera boli v súlade s pravidlami rozsiahlej obozretnej regulácie, je kľúčové na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany členov a príjemcov a na dodržiavanie mandátu skupiny G20, podľa ktorého všetky finančné inštitúcie podliehajú riadnej regulácii a primeranému dohľadu;
27. zdôrazňuje, že skladba 2. piliera a subjekty, ktoré ho zabezpečujú, sa v členských štátoch vyznačujú vysokou mierou rozdielnosti; konštatuje, že v niektorých členských štátoch sú dôchodky súvisiace s výkonom pracovnej činnosti zahrnuté hlavne v prvom pilieri; objasňuje, že regulačná činnosť EÚ týkajúca sa zabezpečovacích opatrení by sa mala skúmať (ak sa vôbec skúmať má) s ohľadom na možné prínosy, pokiaľ ide o zlepšenie bezpečnosti a zabezpečenie, čo uľahčí cezhraničnú činnosť a podporí voľný pohyb pracovníkov;
28. zdôrazňuje, že cieľom revízie smernice IZDZ by malo byť zachovanie primeraných, udržateľných a bezpečných zamestnaneckých dôchodkov v celej Európe vytvorením prostredia, ktoré stimuluje ďalší pokrok na vnútroštátnom a vnútornom trhu v tejto oblasti, poskytovaním zvýšenej ochrany súčasným a budúcim dôchodcom a pružným prispôsobením sa výraznej cezhraničnej a medziodvetvovej rozmanitosti existujúcich systémov;
29. požaduje, aby legislatívne iniciatívy EÚ boli v súlade s rozhodnutiami členských štátov v súvislosti s poskytovateľmi dôchodkov v druhom pilieri;

Iniciatíva č. 11

30. zdôrazňuje, že akákoľvek ďalšia regulačná činnosť EÚ týkajúca sa zabezpečovacích opatrení musí vychádzať zo spoľahlivej analýzy vplyvu, ktorá by mala zahŕňať ustanovenie v tom zmysle, že podobné produkty podliehajú rovnakým normám obozretnosti, vytváraniu primeraných rezerv a mobilite pracovníkov v rámci Únie, a jej celkovým cieľom by malo byť zabezpečenie nadobudnutých nárokov zamestnanca; zdôrazňuje, že akákoľvek ďalšia regulačná činnosť EÚ týkajúca sa zabezpečovacích opatrení musí tiež spočívať na aktívnom dialógu so sociálnymi partnermi a ďalšími zainteresovanými stranami a na skutočnom porozumení a rešpektovaní národných špecifik; zdôrazňuje, že dôchodkové systémy sú hlboko zakorenené v kultúrnych, sociálnych, politických a hospodárskych podmienkach každého členského štátu; zdôrazňuje, že všetci poskytovatelia dôchodkov z 2. piliera by mali bez ohľadu na svoju právnu formu podliehať primeranej a rozsiahlej regulácii, ktorá by zohľadňovala povahu ich činnosti, a to najmä z dlhodobého hľadiska;
31. trvá na tom, aby dôchodky z 2. piliera bez ohľadu na ich poskytovateľov neboli ohrozované reguláciou EÚ, ktorá by nezohľadňovala ich dlhodobý horizont;

32. domnieva sa, že návrhy Komisie v súvislosti so zabezpečovacími opatreniami musia nielen identifikovať a zohľadňovať rozdiely medzi národnými systémami, ale aj uplatňovať zásadu „rovnaké riziko, rovnaké pravidlá“ v každom národnom systéme a príslušnom pilieri; zdôrazňuje, že opatrenia musia prísne dodržiavať zásadu proporcionality s ohľadom na zvažovanie cieľov a prínosov vo vzťahu k súvisiacej finančnej, administratívnej alebo technickej záťaži a zvážiť rovnováhu medzi nákladmi a prínosmi;
33. v súvislosti so zabezpečovacími opatreniami sa domnieva, že návrhy týkajúce sa posilnenej správy a riadenia spoločnosti a riadenia rizík a návrhov týkajúcich sa povinností v oblasti transparentnosti a prístupňovania informácií, ako aj zverejňovanie nákladov a transparentnosti investičných stratégií, sú užitočné a mali by byť predložené v rámci prípadného prieskumu, a to za predpokladu, že bude dodržiavaná zásada subsidiarity a proporcionality; poznamenáva, že vzhľadom na značné rozdiely medzi členskými štátmi je zblížovanie kvalitatívnych zabezpečovacích opatrení na úrovni EÚ v tejto fáze ľahšie uskutočniteľné než zblížovanie kvantitatívnych zabezpečovacích opatrení;
34. vzhľadom na informácie, ktoré sú v súčasnosti dostupné, nie je presvedčený o tom, že by bolo vhodné zaviesť jednotné požiadavky týkajúce sa vlastného kapitálu alebo oceňovania súvahových položiek na celoeurópskej úrovni; v súlade s týmto prístupom odmieta revíziu smernice o dôchodkových fondoch (smernica IZDZ), ktorá má práve takýto cieľ; domnieva sa však, že v kontexte tejto politiky by sa mala v plnej miere zohľadniť štúdia kvantitatívneho vplyvu (QIS), ktorú v súčasnosti uskutočňuje EIOPA, ako aj prípadné analýzy nadväzujúce na túto štúdiu; zdôrazňuje, že ak by sa tieto požiadavky zaviedli neskôr, priame uplatnenie požiadaviek režimu Solventnosť II na IZDZ by nebolo tým správnym nástrojom;
35. poukazuje na to, že smernica o dôchodkových fondoch sa vzťahuje iba na dobrovoľné dôchodkové systémy a nezahŕňa žiadne nástroje, ktoré sú súčasťou povinného verejného dôchodkového systému;
36. zdôrazňuje skutočnosť, že existujú zásadné rozdiely medzi poisťovacími produktmi a IZDZ; zdôrazňuje, že akékoľvek priame uplatňovanie kvantitatívnych požiadaviek režimu Solventnosť II na IZDZ by bolo nevhodné a mohlo by poškodiť záujmy zamestnancov aj zamestnávateľov; nesúhlasí preto s plošným uplatňovaním požiadaviek režimu Solventnosť II na IZDZ, pričom zostáva aj naďalej otvorený prístup usilujúcemu sa o bezpečnosť a udržateľnosť;
37. zdôrazňuje, že sociálni partneri (t. j. zamestnávatelia a zamestnanci) majú spoločnú zodpovednosť za obsah dohodnutých podmienok zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia; zdôrazňuje, že zmluvné dohody medzi sociálnymi partnermi treba vždy uznať, najmä pokiaľ ide o vyváženie rizík a odmien, ktorého dosiahnutie je cieľom zamestnaneckého dôchodkového systému;
38. považuje ďalší vývoj modelov solventnosti, napr. holistickú súvahu, za zmysluplný iba v prípadoch, keď sa na základe spoľahlivej analýzy vplyvu preukáže ich reálna uplatniteľnosť v praxi a ich účinné uplatnenie z hľadiska nákladov a prínosov, najmä s ohľadom na rozmanitosť jednotlivých IZDZ v rámci členských štátov a medzi nimi;

zdôrazňuje, že akýkoľvek ďalší vývoj variantov režimu Solventnosť II alebo holistického súvahového modelu nesmie byť zameraný na zavedenie ustanovení na spôsob režimu Solventnosť II;

39. berie na vedomie veľkú rozmanitosť foriem dôchodkových plánov, a to od systémov s pevne stanovenými dávkami cez systémy so stanovenými príspevkami až po kombinované systémy; takisto berie na vedomie posun od systémov s pevne stanovenými dávkami k systémom so stanovenými príspevkami alebo zriaďovanie povinných financovaných pilierov v niektorých členských štátoch; zdôrazňuje, že tým rastie potreba väčšej transparentnosti a lepšieho informovania občanov, pokiaľ ide o prisľúbené dávky, úroveň nákladov a investičné stratégie;
40. poukazuje na to, že myšlienka vytvorenia rovnakých podmienok hospodárskej súťaže medzi systémami životného poistenia a IZDZ v 2. pilieri je relevantná iba do určitej miery, keďže medzi poisťovacími produktmi a IZDZ existujú zásadné rozdiely, a závisí od rizikového profilu, miery integrácie na finančnom trhu a na ziskovom alebo neziskovom charaktere konkrétneho poskytovateľa; uznáva, že vzhľadom na hospodársku súťaž medzi systémami životného poistenia a IZDZ v 2. pilieri je nevyhnutné, aby sa na produkty s rovnakým rizikom vzťahovali rovnaké pravidlá, aby tak príjemcovia neboli zavádzaní a mohli využívať rovnakú úroveň obozretnej ochrany;

Iniciatíva č. 12

41. domnieva sa, že v prípade platobnej neschopnosti je potrebné v členských štátoch konzistentne zabezpečiť nároky podľa článku 8 smernice 2008/94/ES;
42. vyzýva Komisiu, aby vypracovala komplexný prehľad vnútroštátnych zabezpečovacích systémov a opatrení a aby v prípade zistenia vážnych nedostatkov navrhla posilnené návrhy EÚ s cieľom zabezpečiť, aby sa v celej EÚ zaviedli úplne spoľahlivé mechanizmy pre jednoduchú, úspornú a primeranú ochranu zamestnaneckých dôchodkových práv;
43. upozorňuje, že otázky týkajúce sa ochrany dôchodkov v prípade platobnej neschopnosti sú úzko spojené s kľúčovými aspektmi revízie smernice IZDZ; zdôrazňuje, že Komisia by pri vypracúvaní týchto dvoch smerníc mala zabezpečiť, aby boli zosúladené a plne zlučiteľné;

Iniciatíva č. 14

44. víta vypracovanie kódexu osvedčených postupov v oblasti zamestnaneckých dôchodkových systémov, ktorého cieľom je poskytnúť prehľad o osvedčených postupoch a odporúčaní týkajúcich sa zabezpečovacích systémov a opatrení; vyzýva Komisiu, aby túto činnosť riadne koordinovala s príslušnými preskúmaniami a iniciatívami;
45. zdôrazňuje, že v tejto súvislosti sa treba osobitne zaoberať aj aspektom rodu, vzhľadom na problematiku skutočnosť, že ženy majú v súčasnosti v porovnaní s mužmi obmedzenejšie možnosti dosiahnuť zodpovedajúce dôchodkové úspory;
46. víta zámer Komisie podporiť vývoj služieb vysledovateľnosti dôchodkov vo všetkých členských štátoch; zdôrazňuje – vzhľadom na súčasný trend častejších zmien zamestnania ako v minulosti – že takéto služby budú pre ľudí čoraz dôležitejšie, aby získali riadny

prehľad o svojich celkových dôchodkových nárokoch a aby prijímali racionálne rozhodnutia v otázkach týkajúcich sa dôchodkov;

47. konštatuje, že keď budú služby vysledovateľnosti dôchodkov v plnej miere zavedené, mali by pokryť nielen zamestnanecké dôchodky, ale aj systémy 3. piliera a informácie o nárokoch z 1. piliera za každého jednotlivca;

Iniciatíva č. 17

48. víta zriadenie služieb vysledovateľnosti dôchodkov pre 1. a 2. pilier v členských štátoch; víta tiež diskusie o zriadení cezhraničných služieb vysledovateľnosti dôchodkov pre 2. pilier, ako aj zámer Komisie začať pilotný projekt týkajúci sa ich zriadenia, aby sa pracovníkom uľahčil pohyb medzi členskými štátmi bez toho, aby stratili prehľad o svojich dôchodkových nárokoch; zdôrazňuje, že občania potrebujú kvalitné informácie zo všetkých dôchodkových systémov (1., 2. a 3 piliera), tak aby si mohli plánovať svoje dôchodkové úspory a zvážiť doplnkové dôchodkové sporenie; vyzýva Komisiu, aby uľahčila výmenu súčasných najlepších postupov v členských štátoch a aby podporila vývoj cezhraničných služieb vysledovateľnosti dôchodkov;
49. pripomína, že podľa OECD je mobilita medzi členskými štátmi nízka a že iba 3 % občanov EÚ v produktívnom veku bývajú v inom štáte EÚ¹; domnieva sa však, že nedostatočná právna istota, pokiaľ ide o prenos dôchodkových práv, predstavuje jednu z hlavných prekážok mobility práce v Európe;
50. konštatuje, že cezhraničná mobilita nie je len základným právom občanov EÚ, ale tiež dôležitým faktorom v snahe o čo najefektívnejšie fungovanie vnútorného trhu a európskeho hospodárstva; zdôrazňuje, že kľúčový cieľ činností EÚ v oblasti dôchodkov by malo byť odstránenie ostávajúcich prekážok takejto mobility;
51. zdôrazňuje potrebu rozšíriť základňu otvorením systémov;
52. víta zámer Komisie podporiť efektívne cezhraničné služby vysledovateľnosti dôchodkov; zdôrazňuje, že vývoj cezhraničných služieb vysledovateľnosti, ktoré by veľmi uľahčili občanom pracujúcim v rôznych členských štátoch počas ich kariéry sledovať všetky nadobudnuté dôchodkové nároky a uplatňovať si ich, by sa mal prioritne podporovať; zdôrazňuje, že cezhraničné služby vysledovateľnosti dôchodkov by mali byť vysoko účinné a nenáročné z hľadiska nákladov a právnej a administratívnej záťaže;

Tretí pilier: Súkromné dôchodkové sporenie

53. vzťahuje tieto svoje kľúčové vyhlásenia na iniciatívy č. 9, 10, 13, 18, 19 a 20, ktoré sa týkajú 3. piliera dôchodkového zabezpečenia;
54. domnieva sa, že význam, rozsah a zloženie 3. piliera sa v jednotlivých členských štátoch líši;
55. zdôrazňuje, že najvyššou prioritou členských štátov by malo byť zachovanie primeranej

¹ OECD (2012), Mobility and migration in Europe (Mobilita a migrácia v Európe), s. 63. V: OECD Economic Surveys (Ekonomické prehľady OECD): European Union 2012 (Európska únia 2012), OECD Publishing.

starostlivosti v rámci 1. piliera založeného na zásadách solidarity a adekvátnej ochrany pre všetkých; zdôrazňuje, že 3. pilier môže zohrávať doplnkovú úlohu pri zmiernovaní demografického tlaku; odmieta všetky opatrenia, ktoré uberajú z 1. piliera v prospech 2 a 3 piliera;

56. vyjadruje poľutovanie najmä nad tým, že systémy 3. piliera sú väčšinou finančne náročnejšie, riskantnejšie a menej transparentné ako systémy 1. piliera; vyzýva na stabilitu, spoľahlivosť a udržateľnosť 3. piliera;
57. konštatuje, že v niektorých členských štátoch je 3. pilier dôchodkového systému k dispozícii iba pre ľudí, ktorých príjem postačuje na to, aby odvádzali príspevky; vyzýva preto na prijatie ľudí s nízkym alebo stredným príjmom do 3. piliera a na posilnenie ich prístupu k tomuto pilieru;
58. zdôrazňuje, že Komisia vo svojej zelenej knihe neobjasnila, aký bude právny základ plánovaných predpisov v 3. pilieri, čo považuje za zásadné opomenutie;

Iniciatíva č. 9

59. v súvislosti s iniciatívou 9 upozorňuje na bezpodmienečné dodržanie zásady subsidiarity;
60. domnieva sa, že v určitých prípadoch by súkromné dôchodkové úspory mohli byť potrebné na dosiahnutie adekvátneho dôchodku; vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi na základe najlepších postupov a aby posúdila a optimalizovala stimuly pre súkromné dôchodkové sporenie, a to najmä pre jednotlivcov, ktorí by si inak nenasporeli na adekvátny dôchodok;
61. pokladá za vhodné vyhodnotiť osvedčené postupy a návrhy na optimalizáciu podnetov;
62. zdôrazňuje, že kľúčovou prioritou verejnej politiky by nemalo byť dotovanie systémov 3. piliera, ale zabezpečiť, aby bol každý adekvátnym spôsobom ochránený v rámci dobre fungujúceho a udržateľného 1. piliera;
63. vyzýva Komisiu, aby vykonala prieskum zraniteľnosti kapitálových systémov 3. piliera voči kríze a aby poskytla odporúčania na zníženie rizík;
64. navrhuje, aby sa vykonal prieskum zákonného vymedzenia nákladov pri uzatvorení a spravovaní zmluvy, pri zmene poskytovateľa alebo zmene typu zmluvy a aby sa v tejto súvislosti predložili návrhy;
65. domnieva sa, že kódexy správania so zreteľom na kvalitu, poskytovanie informácií spotrebiteľom a ich ochranu v 3. pilieri by mohli zvýšiť prítťažlivosť dôchodkových plánov v 3. pilieri; vyzýva Komisiu, aby uľahčila výmenu súčasných najlepších postupov v členských štátoch;

Iniciatíva č. 13

66. podporuje vypracovanie a zavedenie dobrovoľných kódexov správania na úrovni EÚ – prípadne tiež systémov certifikácie produktov – v súvislosti s kvalitou, informovanosťou spotrebiteľov a ich ochranou v rámci 3. piliera; ak by sa dobrovoľné kódexy správania

neosvedčili, odporúča, aby sa členské štáty ujali regulačných úloh v týchto oblastiach;

67. vyzýva Komisiu, aby preskúmala spôsoby lepšieho využívania právnych predpisov EÚ týkajúcich sa finančného sektora s cieľom zabezpečiť, aby sa spotrebiteľom poskytovalo presné a nezaujaté finančné poradenstvo týkajúce sa dôchodkov a produktov súvisiacich s dôchodkami;

Iniciatíva č. 18

68. vyzýva Komisiu a dotknuté členské štáty, aby dospeli k dohode najmä v tom, ako predchádzať dvojitému zdaneniu a dvojitému nezdaneniu v oblasti cezhraničných dôchodkov;

69. považuje diskriminačné dane za vážnu prekážku cezhraničnej mobility a vyzýva na ich rýchle odstránenie, pričom pripomína obmedzenú právomoc EÚ v oblasti daňovej politiky členských štátov;

Iniciatíva č. 19

70. pokladá za zmysluplné vykonať prieskum prekážok v zmluvnom práve;

71. vyzýva Komisiu, aby vhodne zapojila do diskusie o spomínaných štruktúrach svojich sociálnych partnerov;

Iniciatíva č. 20

72. zdôrazňuje, že zo systémov v rámci 1. piliera, ktoré nie sú trvalo udržateľné, vyplývajú pre vnútroštátne rozpočty značné riziká;

73. vyzdvihuje význam používania jednotných metód na výpočet dlhodobej udržateľnosti verejných financií a podielu záväzkov súvisiacich s dôchodkovým zabezpečením na nich;

74. vyzýva členské štáty, aby okrem iného na základe správy o primeranosti dôchodkov za rok 2012 zintenzívnili svoje úsilie o predchádzanie chudobe v starobe; poukazuje na to, že ak sa v tejto súvislosti neprijmú odvážne kroky na posilnenie dôchodkových systémov, cieľ týkajúci sa chudoby a sociálneho vylúčenia stratégie Európa 2020 sa pravdepodobne nedosiahne;

75. zdôrazňuje, že kľúčom k vytvoreniu udržateľnejších a adekvátnejších dôchodkových systémov je zamerať sa na odstránenie rozdielov medzi ženami a mužmi; zdôrazňuje, že vo všetkých členských štátoch sa musia v tejto súvislosti prijať posilnené opatrenia, napríklad pokiaľ ide o presadzovanie rovnakej mzdy, boj proti diskriminácii na základe rodu, udeľovanie dôchodkových bodov za starostlivosť o deti alebo starých ľudí, znižovanie výskytov nedobrovoľnej práce na čiastočný úväzok, ako aj zlepšovanie pracovných a dôchodkových podmienok na neistých pracovných miestach.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	26.2.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+: 44 -: 1 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Syed Kamall, Othmar Karas, Wolf Klinz, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Sławomir Nitras, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pervenche Berès, Sari Essayah, Sophia in 't Veld, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Nils Torvalds, Roberts Zile
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Alejandro Cercas

2.10.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

o programe pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Sergio Gaetano Cofferati

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. konštatuje, že finančná a hospodárska kríza prehĺbili existujúce ťažkosti v súvislosti s udržateľnosťou mnohých systémov sociálneho zabezpečenia a súčasnými zmenami v Európe, akými sú okrem iných faktorov starnutie populácie, meniace sa rodinné štruktúry a nárast atypických foriem zamestnania, a domnieva sa, že primeranosť a bezpečnosť príspevkov na sociálne zabezpečenie majú rozhodujúci význam pre sociálnu súdržnosť a možno ich o. i. zaručiť vymedzením minimálnej výšky dôchodku; poukazuje na to, že o reforme dôchodkových systémov nemožno diskutovať oddelene od iných systémov sociálnej ochrany;
2. konštatuje, že hlavným cieľom dôchodkových systémov je zabezpečiť primeranú výšku dôchodkových príjmov a umožniť starším ľuďom dôstojný a finančne nezávislý život;
3. konštatuje, že rast priemernej dĺžky života je pozitívny fakt, pretože je priamym dôsledkom zlepšenia európskych systémov zdravotnej starostlivosti a kvality života; zdôrazňuje, že dôchodcovia aktívne prispievajú do života spoločnosti;
4. považuje za znepokojujúce, že narastá počet starších ľudí, najmä žien, ktorí žijú pod hranicou chudoby, a zastáva názor, že dôchodkové systémy by mali zaručiť primeranú a dôstojnú životnú úroveň pre všetkých;
5. zdôrazňuje, že MSP sú jedným z hlavných zdrojov zamestnanosti a rastu v EÚ a môžu významne prispievať k trvalej udržateľnosti a primeranosti dôchodkových systémov v členských štátoch;
6. domnieva sa, že členské štáty by mali prehodnotiť zosúladenie dôchodkového veku a

priemernej dĺžky života prostredníctvom dobrovoľných alebo flexibilných foriem práce a stimulov na predĺženie obdobia pracovnej činnosti, napr. možnosti užívať niektoré čiastočné výhody dôchodku a pritom ďalej pracovať; zdôrazňuje, že v záujme predĺženia pracovného života v Európskej únii je potrebné, aby zodpovednosť niesli spoločne pracovníci, zamestnávateľia a verejný sektor, že tieto reformy by mali byť sociálne spravodlivé, mal by sa starostlivo posúdiť ich vplyv na zraniteľné skupiny a mali by sa vykonať spôsobom, ktorý posilňuje mechanizmy solidarity;

7. vyzýva členské štáty, aby brali do úvahy závažné sociálno-ekonomické argumenty za zrušenie politik, ktoré bránia starším pracovníkom zostať dlhšie aktívnymi na trhu práce;
8. súhlasí s Komisiou, že je potrebné zabezpečiť, aby v prípadoch zrušenia možnosti predčasného odchodu do dôchodku mali príslušní jednotlivci možnosť naďalej pracovať, alebo ak to nie je možné, poberať zaručený minimálny príjem spolu so zaručením, že môžu naďalej prispievať do sociálneho zabezpečenia;
9. domnieva sa, že každá možnosť predĺženia pracovného života alebo zvýšenie veku odchodu do dôchodku musí brať do úvahy individuálnu situáciu ľudí, ktorí vykonávali obzvlášť namáhavú prácu alebo ktorí nastúpili do zamestnania vo veľmi mladom veku;
10. domnieva sa, že vyrovnanie dôchodkového veku žien a mužov je potrebné uskutočniť v spojení s účinnými politikami v oblasti rovnosti v odmeňovaní a zosúladení pracovného a rodinného života, že opatrovateľskej práci, ktorú vykonávajú ženy, by sa mala priznať primeraná hodnota a rovnako by sa mal uznávať štatút neformálnych opatrovateľov; žiada Komisiu, aby zmapovala dôchodkové systémy, ktoré najlepšie zohľadňujú otázku rodovej rovnosti pri dôchodkoch a riešia rozdiely v dôchodkoch žien;
11. nazdáva sa, že šírenie atypických zmlúv a následná zvýšená miera nestabilného a neistého zamestnania môžu viesť k prerušeniu odvodov príspevkov príslušných pracovníkov do sociálneho zabezpečenia, čo môže mať významný vplyv na ich nároky na príspevky a môže tieto nároky ohroziť;
12. nazdáva sa, že je potrebné prijať rozhodnejšie opatrenia s cieľom predchádzať únikom pred platbami príspevkov a treatať úniky, pretože sa tým ohrozuje primeranosť a udržateľnosť dôchodkových systémov, vytvára sa diskriminácia medzi pracovníkmi a medzi podnikmi a zároveň sa prehľbuje nespravodlivá súťaž;
13. zdôrazňuje potrebu ochrany sporiteľov na dôchodok pred konkurzom dôchodkových fondov;
14. domnieva sa, že vzhľadom na demografickú zmenu a vyššie obmedzenia verejných rozpočtov by sa mala primeranosť dôchodkových systémov zabezpečiť posilnením prvého, verejne spravovaného piliera zlepšením a rozšírením doplnkových zamestnaneckých dôchodkových systémov a ďalej podporou využívania súkromných dôchodkových systémov s cieľom zabezpečiť dostupnosť, prenosnosť a záruky;
15. nazdáva sa, že sú potrebné silné stimuly na povzbudenie dlhodobých investícií dôchodkových fondov do udržateľných, nízkouhlíkových a sociálne inkluzívnych činností a že treba zabrániť krátkodobým a nadmerne rizikovým investíciám;

16. zdôrazňuje, že je dôležité, aby vnútroštátne dôchodkové systémy v členských štátoch preukázali trvalú odolnosť v záujme finančnej stability Európskej únie a aby boli členské štáty v eurozóne prepojené tak, že dôchodkové záväzky členských štátov môžu mať cezhraničnú platnosť;
17. je presvedčený, že mobilita v rámci jednotného trhu má pre rast rozhodujúci význam; pripomína význam prenosnosti dôchodkov v rámci členských štátov EÚ, ktorej absencia zostáva značnou prekážkou odrádzajúcou občanov od uplatňovania svojho práva na voľný pohyb; považuje za potrebné poskytovať verejnosti lepšie informácie o možnosti prenosu dôchodkových práv a vytvoriť podmienky na ochranu a dosiahnutie plnej prenosnosti všetkých dôchodkových práv vrátane tých, ktoré vyplývajú z alternatívnych a doplnkových dôchodkových systémov; preto sa domnieva, že je nevyhnutné preskúmať všetky možné prostriedky, najmä pokračovať v práci na smernici, ktorá zabezpečí plnú prenosnosť dôchodkových práv; ďalej zdôrazňuje, že prenosnosť by mala byť zaručená aj tak, aby sa príspevky odvedené do zamestnaneckých fondov pripočítali k obdobiu, ktoré podľa zmluvných podmienok o takýchto zamestnaneckých fondoch nie je dostatočne dlhé na uplatnenie akýkoľvek nárokov;
18. považuje preto za žiaduce, aby Komisia čo najskôr prešetrila, ako sa môžu vyriešiť daňové a poisťno-technické problémy súvisiace s prevádzaním dôchodkov a ako sa môže vytvoriť systém, ktorý umožní získať priame informácie o dôchodkových nárokoch zhromaždené v členských štátoch EÚ;
19. domnieva sa, že by bolo vhodné preskúmať smernicu o činnostiach inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia a dohľade nad nimi (smernica IZDZ) s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie požiadaviek smernice členskými štátmi; domnieva sa, že takéto preskúmanie by sa malo zamerať na podporu cezhraničnej činnosti zamestnaneckých dôchodkových fondov v rámci jednotného trhu, na zabezpečenie adekvátneho finančného dohľadu, zvýšenie úrovne bezpečnosti, transparentnosti a poskytovania informácií príjemcom, ako aj na aktualizáciu požiadaviek v oblasti kapitálu a solventnosti; domnieva sa ďalej, že v preskúmaní by sa mali vziať do úvahy veľké rozdiely medzi dôchodkovými a poisťnými fondmi, ako aj prípadné záväzky firiem a existujúce ochranné mechanizmy; domnieva sa, že každý návrh v súvislosti so zamestnaneckými dôchodkovými systémami sa musí plne posúdiť z hľadiska vplyvu, najmä s cieľom vyčíslit' dodatočné náklady, ktoré môžu vzniknúť a narušiť primeranosť poskytovania dôchodkov;
20. domnieva sa, že transparentnosť súkromných dôchodkových systémov stále nie je dostatočná; je presvedčený, že je potrebné zabezpečiť, aby pracovníci mali prístup k spoľahlivým a úplným informáciám o svojich dôchodkových právach – najmä pokiaľ ide o očakávané budúce výhody, možné riziká a všetky skutočné náklady – predovšetkým o právach, ktoré súvisia s cezhraničnými činnosťami a mobilitou (vrátane druhého a tretieho piliera); vyzýva Komisiu, aby túto vec ďalej preskúmala a v prípade potreby vypracovala pre túto oblasť prísnejšie pravidlá;
21. nazdáva sa, že jednotlivé doplnkové dôchodkové systémy, ktoré pomáhajú zabezpečiť vyplácanie primeraných príspevkov, musia zaisťovať zaručenú a bezpečnú návratnosť, o ktorej musia byť príjemcovia dostatočne a jasne informovaní, a že fondy musia preto

spĺňať náročné požiadavky na platobnú schopnosť a kapitalizáciu a musia sa zapájať hlavne do dlhodobých investícií s nízkym rizikom;

22. zastáva názor, že obozretný dohľad by sa mal v Európskej únii zosúladiť s cieľom bojovať proti riziku pretekov o najnižšiu úroveň v súťaži členských štátov, keď budú ponúkať najmenej prísne požiadavky na platobnú schopnosť;
23. vyzýva členské štáty, aby v oblasti dôchodkov v Európskej únii prijali prístup vychádzajúci z osvedčených postupov.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	10.7.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 28 - : 1 0 : 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Jürgen Creutzmann, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Emilie Turunen, Barbara Weiler
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Raffaele Baldassarre, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sabine Verheyen, Anja Weisgerber

20.2.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k programu pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky
(2012/2234(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Regina Bastos

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže sa musia vyhodnotiť dôsledky demografického starnutia na udržateľnosť verejných financií; keďže budúce generácie by mali mať možnosť využívať primerané systémy dôchodkového zabezpečenia;
- B. keďže dôchodkové fondy predstavujú dôležité investície do hospodárskeho rastu EÚ a významne prispievajú k dosiahnutiu strategického cieľa Európa 2020, podľa ktorého má byť zamestnaných 75 % žien i mužov vo veku 20 – 64 rokov, ako aj k vytvoreniu sociálne inkluzívnych spoločností;
- C. keďže v rámci diskusie, ktorá v súčasnosti prebieha v Európe, sú systémy dôchodkového zabezpečenia príliš často vnímané iba ako bremeno zaťažujúce verejné financie namiesto toho, aby sa považovali za základný nástroj boja proti chudobe v starobe umožňujúce prerozdelenie prostriedkov počas života jednotlivcov a v rámci spoločnosti;
- D. keďže dôchodky sú pre starších Európanov hlavným zdrojom príjmov a keďže ich cieľom je zabezpečiť im dôstojnú životnú úroveň a umožniť im finančnú nezávislosť; keďže však približne 22 % žien nad 75 rokov žije v Európskej únii pod hranicou chudoby, čím sú vystavené riziku sociálneho vylúčenia, a keďže ženy tvoria väčšinu obyvateľstva vo veku nad 75 rokov;
- E. keďže ženy častejšie ako muži prerušujú svoju kariéru a volia si prácu na čiastočný úväzok z dôvodu starostlivosti o deti a starších, nezaopatrených či chorých rodinných príslušníkov, čo ich môže častejšie než mužov viesť k tomu, že si zvolia čiastočný pracovný úväzok alebo horšie platenú prácu, a keďže prerušené obdobia nie sú alebo sú len čiastočne brané do úvahy pri výpočte dôchodkov a keďže ich dôchodok je teda často

nižší a ženy sú tak vystavené väčšiemu riziku chudoby;

- F. keďže zastúpenie žien na trhu práce vykonávanej na čiastočný úväzok a s pružnou pracovnou dobou je neúmerne vysoké;
- G. keďže veľkú skupinu osôb vykonávajúcich nehlásenú prácu, predovšetkým ako výpomoc v domácnosti a v rámci starostlivosti o nezaopatrené osoby, tvoria práve ženy;
- H. keďže ženy sú nadmerne zastúpené na najnižších pracovných miestach a pozíciách, pokiaľ ide o kvalifikáciu, mzdu a prestíž, a preto čelia väčšej pracovnej neistote a sú odmeňované menej než muži;
- I. keďže ženy majú väčší problém skĺbiť pracovný a rodinný život, pretože rodinné povinnosti nie sú vždy rozdelené rovnomerne a starostlivosť o deti o ostatných nezaopatrených rodinných príslušníkov je väčšinou úlohou žien;
- J. keďže rozdiely medzi mužmi a ženami v oblasti zamestnanosti, platov, odvodov, prerušení kariéry, nenahláseného zamestnania, pracovnej neistoty a práce na čiastočný úväzok súvisiacej s rodinnými povinnosťami výrazne ovplyvňujú výšku dôchodkov, na ktoré môžu mať ženy nárok;
- K. keďže v dôsledku negatívneho vplyvu hospodárskej a finančnej krízy v Európe na mzdy a zamestnanie sa zvýši budúce riziko chudoby v starobe;
- L. keďže štúdia o aktuálnej situácii osamelo žijúcich žien, ktorú dal vypracovať Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť Európskeho parlamentu poukazuje na skryté riziká niektorých existujúcich podmienok dôchodkového zabezpečenia, ktoré môžu ešte prehĺbiť rodovú nerovnosť, najmä v prípade osamelo žijúcich žien;
- M. keďže pracovný dokument OECD č. 116 týkajúci sa sociálnych otázok, zamestnanosti a migrácie s názvom Varenie, opatrovníctvo a dobrovoľnícka práca: neplatené zamestnanie na celom svete (Veerle Miranda) odhaľuje význam neplatenej práce, ktorá doposiaľ nie je vo vnútroštátnych systémoch dôchodkového zabezpečenia uznaná;
- N. keďže v EÚ dosahuje miera zamestnanosti osôb vo veku 55 – 64 rokov iba 47,4 %, pričom u žien tejto vekovej kategórie je to len 40,2 %; keďže v niektorých krajinách EÚ sú len 2 % všetkých voľných pracovných pozícií obsadzovaných osobami vo veku 55 rokov a staršími; keďže takéto nízke miery zamestnanosti spôsobujú rozdiely v dôchodkoch v rámci tej istej generácie, medzi mužmi a ženami, ako aj medzi generáciami vôbec, čo vedie k výraznej nerovnováhe medzi generáciami, pokiaľ ide o finančné zdroje;
- O. keďže predpokladaný vplyv dôchodkových reforiem sa obyčajne zakladá na mužovi, ktorý pracuje na plný úväzok, nemá prerušenú kariéru a má profil osoby s priemerným zárobkom; keďže poisťno-matematické tabuľky očakávanej dĺžky života na základe pohlaví majú negatívny vplyv na výpočet dôchodkov žien a poskytujú nižšiu mieru náhrady pre ženy,
- P. keďže ženy sú často zamestnané na slabšie odmeňovaných pracovných miestach a nemajú

na trhu práce takú flexibilitu, najmä vo veku nad 50 rokov, a preto je pre ne omnoho ťažšie odkladať peniaze do dôchodkových systémov;

1. zdôrazňuje, že vo viacerých členských štátoch je potrebné uskutočniť reformy v dôchodkových systémoch, ktoré budú reagovať na demografický vývoj a meniaci sa trhu práce, a zdôrazňuje skutočnosť, že reformy musia byť sociálne spravodlivé a musia posilňovať mechanizmy solidarity a rodovú rovnosť; zdôrazňuje, že do reforiem by sa mali zapojiť sociálni partneri a príslušné zainteresované strany a že o reformách musia byť občania riadne oboznámení;
2. zdôrazňuje, že členské štáty by mali podporiť výskum dosahu rôznych systémov valorizácie dôchodkov na riziko chudoby v staršom veku so zreteľom na rovnosť žien a mužov; vyzýva členské štáty, aby vzali do úvahy najmä vývoj potrieb ľudí pri starnutí, napr. dlhodobú starostlivosť, s cieľom zabezpečiť, aby staršie osoby, najmä ženy, mohli poberať primeraný dôchodok a žiť dôstojným spôsobom;
3. zdôrazňuje, že politika v oblasti dôchodkového zabezpečenia je kľúčovým prvkom sociálnej politiky a že dôchodky sú mechanizmom priamej finančnej solidarity medzi generáciami, ako aj investíciou do budúcnosti;
4. poukazuje na to, že vypracovanie systémov dôchodkového zabezpečenia je zodpovednosťou členských štátov a zdôrazňuje výhody globálneho a koordinovaného prístupu na úrovni EÚ;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že v systémoch dôchodkového poistenia sa bude jednotne uplatňovať zásada rovnakého zaobchádzania so ženami i mužmi a že predovšetkým zamestnanecké dôchodkové systémy nebudú diskriminovať ženy, aby sa tým neposilnili existujúce modely, na základe ktorých sú ženy už aj tak znevýhodňované, pokiaľ ide o výhody a príspevky;
6. vyzýva Komisiu a členské štáty EÚ, aby uskutočnili komplexné posúdenie vplyvu, pokiaľ ide o všetky reformy sociálneho zabezpečenia, najmä systémy dôchodkového zabezpečenia, ktoré môžu mať negatívny vplyv na zamestnanie žien a ich dôchodkové práva, ako sú napríklad obmedzenia zariadení dennej starostlivosti a starostlivosti o seniorov, dôchodkové politiky atď.;
7. pripomína, že je nevyhnutné, aby členské štáty prijali opatrenia, ktoré odstránia platové a príjmové rozdiely medzi mužmi a ženami za rovnakú prácu a rozdiely v ich dosiahnutých zodpovedných pracovných pozíciách, ako aj rodové rozdiely na trhu práce, ktoré majú tiež dosah na dôchodky, čo má za následok výrazné rozdiely medzi dôchodkami vyplácanými ženám a omnoho vyššími dôchodkami vyplácanými mužom; naliehavo žiada Komisiu, aby predložila návrh na revíziu existujúcich právnych predpisov; poznamenáva, že napriek nespočetným kampaniam, cieľom a opatreniam za uplynulé roky, sú rodové rozdiely v odmeňovaní stále priepastné;
8. zdôrazňuje, že je potrebné prijať naliehavé opatrenia proti rodovým rozdielom v odmeňovaní v súkromnom sektore, ktoré sú osobitne závažné vo väčšine členských štátov;

9. vyzýva členské štáty, aby podporili pružnosť v dôchodkovom veku, a to so zreteľom na rodový rozmer, pri súčasnom zaručení minimálneho dôchodku;
10. poukazuje na to, že ak podmienky systémov dôchodkového zabezpečenia nezohľadnia osobitnú situáciu osamelých žijúcich žien alebo rodovej príslušnosti vo všeobecnosti, nepriamo diskriminované budú vo všeobecnosti ženy, ktoré budú vystavené vyššiemu riziku chudoby;
11. poukazuje na to, že kým pružná pracovná doba a práca na čiastočný úväzok uľahčujú najmä ženám skĺbenie pracovného a súkromného života, zároveň znamenajú nižšie platy, a teda nižšie dôchodky v budúcnosti; zdôrazňuje, že drvivá väčšina nízkych plátov a prakticky všetky veľmi nízke platy sa vyplácajú osobám pracujúcim na čiastočný úväzok, pričom približne 80 % osôb s nízkymi platmi sú ženy;
12. zdôrazňuje, že je potrebné obmedziť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov s rovnakou kvalifikáciou a na rovnakej pracovnej pozícii, pretože to spôsobuje ešte väčšie zaostávanie príjmov žien za príjmami mužov, ako aj rast už beztak vysokého počtu žien žijúcich v chudobe po ich odchode do dôchodku alebo po ovdovení;
13. uznáva potrebu prispôbiť vek odchodu pre ženy a mužov do dôchodku, aby sa zohľadnilo zvýšenie priemernej dĺžky života tým, že sa zlepší prístup k celoživotnému vzdelávaniu, zosúladienie pracovného, rodinného a osobného života a že sa bude podporovať aktívne starnutie;
14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaujali taký prístup k dôchodkom, ktorý zohľadňuje celkové obdobie pracovnej kariéry jednotlivca vrátane jej prerušenia a jej zmien s cieľom zhodnotiť spoločenský a hospodársky prínos neplatenej opatrovateľskej práce a moderných pracovných modelov;
15. zdôrazňuje, že je dôležité vyrovnať vek, v ktorom vzniká nárok na dôchodok u mužov a žien, a zlepšiť zamestnateľnosť starších žien a mužov, aby sa im umožnilo zotrvať na trhu práce, čo značne pomôže zvýšiť mieru zapojenia starších pracovníkov;
16. zdôrazňuje, že dlhé priemerné obdobia čiastočnej nezamestnanosti u žien, nižšie mzdy, priemerne nižší počet odpracovaných hodín majú významný vplyv na ich zárobky, dávky zo systému sociálneho zabezpečenia a v neposlednom rade z dlhodobého hľadiska aj na výšku ich dôchodkov;
17. zdôrazňuje, že dlhšia priemerná dĺžka života žien by nemala viesť k ich diskriminácii pri výpočte dôchodkov;
18. víta iniciatívu Komisie podporovať rozvoj doplnkového dôchodkového zabezpečenia s cieľom zvýšiť príjmy dôchodcov;
19. zdôrazňuje, že prvý pilier by mal byť naďalej hlavným prostriedkom na zabezpečenie dôchodkov a že Komisia by mala prijať opatrenia, vďaka ktorým sa druhý a tretí pilier stanú dostupnejšie a transparentnejšie pre ženy, ktoré majú v súčasnosti menej príležitostí vytvárať si dôchodkové úspory než muži;

20. naliehavo žiada členské štáty, aby dodržiavali a presadzovali právne predpisy týkajúce sa práv žien na materskej dovolenke, aby ženy neboli z hľadiska dôchodkov znevýhodňované len preto, že sa v priebehu svojho pracovného života stali matkami;
21. zdôrazňuje potrebu viesť členské štáty k tomu, aby lepšie informovali občanov, ktorí tak budú môcť svoje rozhodnutia týkajúce sa plánovania dôchodku prijímať na základe plného oboznámenia sa s faktami;
22. nabáda členské štáty, aby vnímali obdobie, počas ktorého sa ženy alebo muži musia starať o deti alebo o iných závislých členov rodiny, ako aj prácu v domácnosti ako skutočné obdobie poistenia na účel určenia nároku na dôchodok a malo by sa zohľadňovať pri jeho výpočte;
23. domnieva sa, že individualizácia dôchodkových práv je dôležitá z pohľadu rovnosti žien a mužov, ale rovnako by sa malo zaistiť zabezpečenie mnohých starších žien, ktoré sú v súčasnosti závislé od vdovských dôchodkov a ostatných odvodených práv;
24. zdôrazňuje, že sociálne politiky a sociálne služby starostlivosti o deti a o staršie osoby a iné závislé osoby sú nevyhnutné preto, aby ženám zabezpečili rovnaké príležitosti, aké majú muži, na platenú prácu zlučiteľnú s ich rodinným a súkromným životom, ktorý im umožní získať dôchodkové práva dostatočné na to, aby v starobe získali dôstojný dôchodok;
25. zdôrazňuje potrebu povzbudzovať členské štáty k tomu, aby vo svojich systémoch sociálneho zabezpečenia a pri dosiahnutí dôchodkového veku uznali obdobie, ktoré strávili starostlivosťou o nezaopatrené osoby a ich podporou, čo sa týka väčšinou žien;
26. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby navrhli nové riešenia, ktorými zabezpečia, aby bola zákonne vykonávaná práca lepšie platená a zohľadňovaná pri určovaní dôchodkových práv;
27. víta výzvu uvedenú v bielej knihe na rozvíjanie systému započítateľných období starostlivosti o závislú osobu, to znamená rátať do výpočtu dôchodku mužov aj žien obdobia, počas ktorých sa starali o závislú osobu, ako to už niektoré členské štáty zaviedli.
28. žiada, aby sa zapojenie žien do fungujúcich združení pracujúcich s deťmi, zdravotne postihnutými osobami či závislými osobami alebo ich záväzkov v tejto oblasti zohľadňovali pri uznávaní ich predošlej praxe, čo im umožní vyhnúť sa prerušeniam kariéry, v dôsledku ktorého by došlo k zníženiu ich budúceho dôchodku;
29. požaduje, aby v prípade potreby členské štáty opätovne preskúmať systémy sociálneho zabezpečenia s cieľom zabrániť výrazným rozdielom medzi dôchodkami žien a mužov a aby zvažili zavedenie korektívnych faktorov, ktoré by zohľadnili výpadky v odvádzaní príspevkov spôsobených krátkodobou prácou;
30. opätovne potvrdzuje, že je dôležité bojovať proti rodovým stereotypom, ktoré tradične prisudzujú práci žien druhoradú úlohu, čo vedie k nižšiemu odmeňovaniu práce odvádzanej ženami;

31. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili kvalitnú a cenovo dostupnú starostlivosť o deti a o nezaopatrené osoby.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	19.2.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 30 - : 2 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Ulrike Lunacek, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti, Silvia Costa, Anne Delvaux, Mariya Gabriel, Nicole Kiil-Nielsen, Doris Pack, Licia Ronzulli, Angelika Werthmann

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	21.3.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+: 32 -: 4 0: 6
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Philippe De Backer, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Wim van de Camp